

ABONAMENTS

Barcelona, mes	2'50 ptes.
Comarques catalanes i territoris de la República, trimestre	7'50 "
Amèrica llatina i Portugal, id.	8'50 "
Altres països, id.	25 "

DIARI D'AVISOS I NOTÍCIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

MIRADOR

BARCELONA.—REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589. T. 11430. — IMP.: BARBARA, 11 I 13. T. 19603

EL TEMPS

Estad general atmosfèrica del 21 de desembre a les 7 hores: Pèrden intensitat les pressions baixes de la mar del nord, i la depressió de l'Atlàntic continua a l'oest de l'arxipèlag anglès. El nucli de pressions baixes de golf del Lléo s'ha traslladat cap a l'est i se situa entre Sète i Sardenya. L'anticicló de l'Atlàntic situa el seu centre al sud-oest de les Açores. Pluïa lleugerament a Escòcia i a Irlanda el cel està cobert a França, i les boires romanen sobre Alemanya i Polònia. A Barcelona, en el dia d'avui: temperatura màxima, 14'9 graus; temperatura mínima, 9'2 graus; hores de sol eficaç, 2 hores 48 minuts.

Idees i comentaris

DOS ESTILS DE CATALANS

Un diari madrileny, de ben bruyida credulitat patriòtica, excita el Govern d'Espanya, ara que és hora, a governar brillantment a Catalunya. Per fortuna li n'escapa l'oportunitat; i de la seva obra feliç depèn una represa del sentit d'unitat, i una accentuació d'aquest mateix sentit. Hi hauria molt de guanyat — hom opina — si els catalans se sentissin més ben governats i aconduïts que no pas en temps de la monarquia i de la Generalitat.

Aquell diari no intercala pas entre aquestes dues èpoques els temps de la dictadura, que, no obstant, bé haurien meregut particular consideració. Tot i que abans d'ella no s'havia formalitzat cap mesura d'autonomia que Catalunya gaudís, és un fet que almenys la iniciativa en l'administració passà de gent més o menys influïda per les circumstàncies del lloc, a d'altres que sobretot ostentaven un caràcter de delegats de la iniciativa central. Però deixem córrer aquesta digressió.

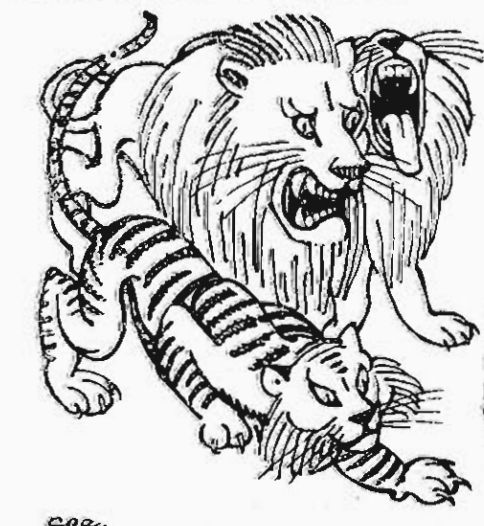
Tinc prou anys per a recordar-me que en les primeres campanyes de la Lliga (resultat, en el seu origen, de la fusió de dos estils de catalans) aquell partit combinava el desig d'un millor govern amb el d'un govern pels nostres. Tal vegada els partidaris (que sempre han estat pocsíssims) de la nostra superioritat crànica opinien l'un concepte amb l'altre, en si perfectament destruïbles. Però el fet és que el senyal del que propiament es pot anomenar regionalisme és precisament d'anar al govern pels nostres — en tot cas — com a mesura d'experiència, o economia, o bé millor coneixement pràctic. Els reconeguts d'estimen més d'anar a la ruïna dels masos (suposem el cas extrem) que no pas que els salvin, els redimeixin i els facin lluir extraordinàriament, només que per transmissió a base de filferros o bé fets d'empenyament.

La pressió del temps, diversament experimentada, les lligons d'un curs d'història que pot determinar reaccions oposades, deixen ben destacats els catalans que, primer de tot, desitgen d'ésser ben governats, preocupant-se només després del com i no gens de qui. La veritat és que Catalunya cria de tot. Ha arribat a crear manuscrits, cançons, arxius, que, mentre els senyors Maurel, Canalejas o Aranda vivien a un grau major o menor d'indiferència vital amb el catalanisme, ella, a Catalunya, no creu sinó manuscrits, cançons, arxius, o bé arxius. Hi ha catalans, en el nostre litoral, als quals una tremenda d'any de sirga en un "ingenio" o bé a la pompa ha donat un cert sentit d'universalisme. No hi ha d'altres que, posats al davant de problemes complexos o d'activitats difícils, es creuen d'haver de fer els possibles per a estar bé amb tot. Hi ha provincials de salicena, prou enconeguts per a no comprendre que hom hauria de fer d'ells trucs quotidians, i en el verb que empenyen per a fer manilles. Hi ha certs nàufrags i devils dels processos selectius. I una quantitat brillant d'història de Catalunya, de variades compreses per l'indústria, i d'altres, més que no com a compreses, mirant pel seu bé.

Si una administració de Catalunya pel govern central, no constitueix un experiment d'apassionat. Fa ja trenta anys que es diu per Madrid que el problema de Catalunya no és sinó de bon govern. Com que ara ha estat repetit fins a la saciedad que els catalans han demostrat que són incapaços de governar-se, tot sembla suggerir que per al Govern central les oracions han d'ésser menysdevotes. I al capdavant si aquell Govern hi esportava, Catalunya, si més no, hauria contribuït a proporcionar facilitats a aquell entremaliat que per a ell i per a la seva servid.

BELLAFILA

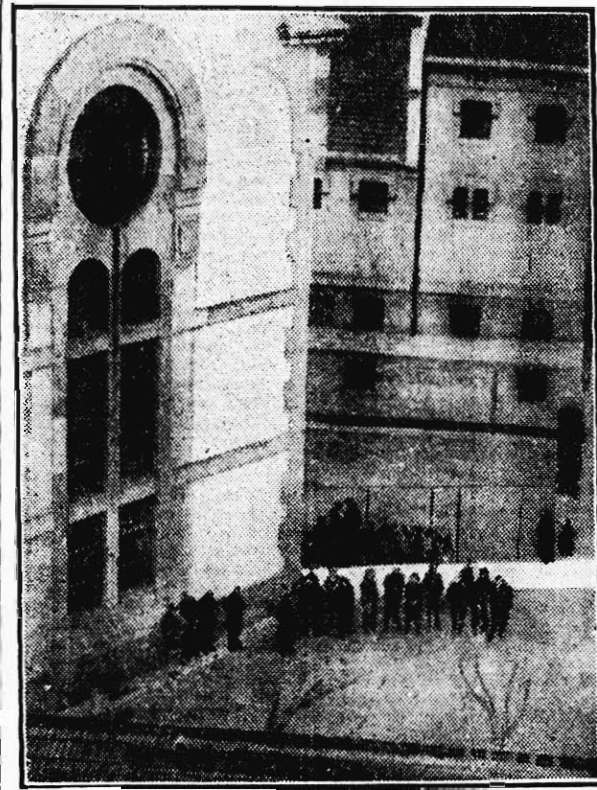
ELS NOSTRES LECTORS HAN DE TENIR PRESENT QUE HI HA ESTABLERTA LA CENSURA

—Vaja... al capdavant podré fer i desfer al meu gust. Ja m'he desfet de tots els obstacles.

L'atrancament del carrer de l'Hospital

L'atrancador Andrés Aranda Ortiz fou executat ahir a dos quarts de quatre de la tarda

El pati on tingué lloc l'execució, pocs moments abans d'efectuar-se aquesta. El grup que es veu en primer terme és compost gairebé en totalitat, a jutjar per la indumentària, per personal del Cos de Presons. El grup de segon terme és format per guàrdies d'assalt. (Fotografia presa des d'una casa pròxima a la presó.)

PRECAUCIONS A LA PRESO

Tan bon punt al condemnat a mort Andrés Aranda Ortiz li fou llegida la sentència confirmada pel Suprem i entrà en capella, les autoritats competents adoptaren algunes precaucions.

L'entrada al recinte de la Presó Cellular fou absolutament interdicta, llevat de les persones que tenien una autorització especial. L'entrada al recinte de la Presó Cellular fou absolutament interdicta, llevat de les persones que tenien una autorització especial.

EL REU EN CAPELLA

La total sentència fou escoltada pel condemnat amb una tranquil·litat absoluta. Quan després de la lectura del condemnatori, García Roldán signà l'assabentament, dirigint-se al jutge va dir: «Bones de la nit».

La matança que havia d'entrar en capella moria la seva protesta. No volia saber cap mena d'excusa. Fou necessari dir-li que entrava en capella volia significar només canviar de cella.

Fou assassinat i traslladat a la cella disposada per a capella, que no és la mateixa utilitzada altres vegades, per tal d'evitar que el condemnat hagués de moure's tot l'edifici. La capella s'instal·la en una habitació destinada a l'oficina encarregada del servei de rentadors, situada davant mateix del pati on havia d'ésser executat. Un llit, un seient i una taula era tot el moblament.

Entre les dotze naves així minuts quan el reu entrà en capella. L'acompanyava el jutge i el seu defensor.

La Rifa de Nadal

Barcelona juga 3 milions 174 mil 900 pessetes menys que l'any passat

Ahí al vespre a la secció de Loteries de la Delegació d'Hisenda de la nostra ciutat ens facilitaren les dades de les quantitats que aquest any es juguen a la rifa extraordinària de Nadal.

Pocs moments abans havia tingut lloc l'acte d'efectuar els administradors el retorn dels bitllets i vigesims que no han venut, els quals, la nit mateixa, foren enviats a Madrid per a la seva inutilització. Aquests bitllets són abans taladrats a les Delegacions d'Hisenda de cada província.

D'acord amb les xifres facilitades, la ciutat de Barcelona, que té quaranta-vuit administracions, juga 29 milions, 828 mil dues-centes pessetes (29.828.200). Aquesta xifra representa una disminució de 3.436.400 pessetes sobre la quantitat jugada l'any passat, la qual s'elevava a 33.264.600 pessetes.

Les administracions de la nostra ciutat que han venut més són:

L'administració número 25, de Maria Illa, 11.326.000 pessetes; la número 12, de Miquel Valdes, 4.360.000 pessetes; la número 6, d'Adela Morales, 1.704.900 pessetes; la número 20, de Martí Salvà, 1.521.000 pessetes; la número 27, de J. R. de Raso, 1.037.000 pessetes; la número 10, d'Isidre Pagés, 1.010.500 pessetes; la número 7, de Vicenta Sieres, 722.000 pessetes; i la número 8, de J. B. Lluich, 687.000 pessetes. Les altres administracions no arriben al mig milió de pessetes.

Reiterant a la "provincia" de Barcelona, o sigui els pobles que depenen directament de la Delegació d'Hisenda de Barcelona, han jugat aquest any 1.174.500 pessetes, les quals, comparades amb les 913.000 que jugaren l'any passat, representa un augment de 261.500 pessetes.

Els pobles que més han jugat són els següents:

Sitges, 174.000 pessetes; Sant Feliu de Guíxols, 154.000 pessetes; Masnou, 153.000 pessetes; i Terrassa, 152.000 pessetes. Dels altres pobles no n'hi ha cap que arribi a les cent mil pessetes.

Sumades les pessetes de Barcelona i les de la circumscriptió representen la xifra de 31.002.700 pessetes, o sigui una disminució de 3.174.900 pessetes sobre la xifra de l'any passat, que pujava a 34.177.600 pessetes.

JA COMENCEN A PLOURE DENÚNCIES PER HAYER ESTAT VENUEDES MÉS PARTICIPACIONS DE LES QUE CALEN

Entre les denúncies que es registren mereixen ésser esmentades: A la plaça del Sinoia fou detingut Josep Ramon, el qual venia participacions de la rifa sense tenir el vigesim. Després estaven firmades per un tal Rovira.

El detingut manifestà que les hi havien donades i que no sabia qui era el propietari. El detingut té seixanta-cinc anys.

El senyor Josep Rodó Puig, que viu al Passatge de la Indústria, és denunciat per que en alguns mercats se venen participacions en les quals apareix el seu domicili com a depositari. Com que ell no es dedica a vendre-les, ho posà a conèixer del jutjat, alabans del sotsjefe, a fi d'evitar-se molesties.

La venedora de participacions Dolors Sánchez Corbera ha denunciat que l'Administració de Loteries del carrer de Comerç li guardava uns vigesims i que quan anà a retirar-los es trobà que només n'hi havia guardats dos i ella n'havia venuts per 246 de vigesims. Són del número 21.332.

El mateix ha denunciat Joaquim Navarro amb motiu d'uns vigesims comprats a Maria Illa. De nou vigesims que havien de guardar-li només n'hi reservaren dos. Els altres se'ls havien venut.

La venda ambulants de participacions ha pres, davant la imminència del sortej, una insistència enutjosa.

Les Corts de la República

No es considera diputat el senyor Lluís Companys

EL PROJECTE DE DEROGACIÓ DE LES BASES DE CORREUS I TELÈGRAFS. — S'APROVA EL SUPPLICATORI PER A PROCESSAR EL SENYOR GONZALEZ PENA I ES RETIRA, PER A ESTUDIAR-LO NOVAMENT, EL DEL SENYOR BRUNO ALONSO. S'APROVA UN CRÈDIT PER A ALIMENTACIÓ DE RECLUSOS I UN DE 60 MILIONS DESTINATS A ASTURIAS. — S'APROVA LA CONCESSIÓ D'UN CRÈDIT A LA CIUTAT UNIVERSITARIA.

En discutir-se la pròrroga dels Pressupostos, el senyor Villalobos abandona el saló de sessions

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

El cap de la Ceda i el ministre d'Instrucció són aules adversaris polítics de Salamanca. El senyor Villalobos pertany a la branca republicana del reformisme, i Salamanca va actuar sempre com a polític d'esquerra enfront del conservador reaccionari capitanejat per Gil Robles. Aquesta antipatia hostil de caràcter local s'ha manifestat diverses vegades en la política nacional. En repetides ocasions El Debate ha demostrat la dimensió del senyor Villalobos, i ha censurat vehementment la seva obra al moment d'efectuar, qualificant-la de secundària i equivocada.

El senyor Villalobos havia fet, per interès a mantenir la coalició governamental, algunes concessions a la Ceda, però finalment les seves conviccions liberals, sempre disposant a no suportar més imposicions. En aquesta darrera hora abans d'entrar en la sessió de la Ceda, el senyor Villalobos, que ocupava un escriptori de la seva redacció, no compareix, però arriba a peu fins l'edifici de la Ceda.

La delegació s'ha posat en marxa d'espera pèrdua, en discutir-se el projecte de llei per a la pròrroga dels pressupostos. El senyor Lluís, que ocupava un escriptori al costat del senyor Gil Robles, ha anat al ministre d'Instrucció a presentar el suport de la munitat d'Acció Popular. No ha tingut importància política el seu discurs, però sí un cert efecte de cohesió governamental.

S'ha aixecat a contestar-li el senyor Villalobos. Després de discutir la seva gestió ministerial, s'ha lliurat resolució a votar la Ceda en el terreny polític. Tenen les seves paraules una gran repercussió, una gran passió i un accent d'ultranacionalisme. Ha demostrat com durant la seva gestió ministerial ha augmentat el nombre d'alumnes en els centres oficials de segon ensenyament en perjudici, naturalment, dels col·legis particulars on exercien l'ensenyament les ordres religioses. Aquesta és la terrible causa de la comparança de la Ceda contra el ministre.

Com a resultat de la conferència telefònica, el senyor Villalobos.

Després de discutir la seva gestió ministerial, s'ha lliurat resolució a votar la Ceda en el terreny polític. Tenen les seves paraules una gran repercussió, una gran passió i un accent d'ultranacionalisme. Ha demostrat com durant la seva gestió ministerial ha augmentat el nombre d'alumnes en els centres oficials de segon ensenyament en perjudici, naturalment, dels col·legis particulars on exercien l'ensenyament les ordres religioses. Aquesta és la terrible causa de la comparança de la Ceda contra el ministre.

Al costat de Torralba són els senyors Masana, Vaguer i Anguera de Safor. Aquest darrer, en coneix el país que presideix el debat, s'ha aixecat del seu seient i ha sortit del saló. Ha pogut interpretar-se l'acte del senyor Anguera com un acte de ruptura ministerial, però el senyor Villalobos ha continuat amb la mateixa solennitat fustejant els ocells.

Ha parlat a continuació Gil Robles. L'edifici polític requeria la seva intervenció. Ha estat el seu un discurs molt d'honre que cal anagar la mà després d'haver llançat la pedra. Com un remanent d'home acudit als seus llavis els records de les luites polítiques de Salamanca. Ha volgut treure partit dels aplaudiments republicans al ministre proposant una degradada intervenció de Martínez Barrio, que ha produït una oasió excel·lent per a collir. "Si el ministre ha dit Gil Robles no hauria emfatitzat un jo tan vehement potser haurien pogut trobar una fórmula."

Tota la contextura moral de Gil Robles està en aquestes paraules, en aquell

moment. Després d'haver llançat unes acusatons contra un ministre per l'obra republicana que hauria pogut realitzar, el que lamenta el cap de la CEDA és la manca d'una fórmula. No hi hauria solució en les seves paraules.

Després d'una breu rectificació, el senyor Villalobos ha abandonat el saló, dirigint-se al despatx de ministres, on l'esperava el senyor Lluís.

(Continua a la pàgina 5, col. 4)

El nou President del T. G. C.

Totes les qüestions plantejades al Tribunal giren entorn de Catalunya

Declaracions i dades biogràfiques

Madrid, 21. — Un periodista s'ha entrevistat amb el nou president del Tribunal de Garanties Constitucionals, senyor Francisco Gascón.

—Quina impressió us ha produït la notícia?

—De gran satisfacció, per ésser un reconeixement explícit de la meua neta història republicana.

Una paraula de solennitat. La labor del Tribunal és àrdua i difícil. Totes les qüestions que hi ha plantejades giren entorn de Catalunya. Les pressions estan molt excitées. Cal procedir amb molta cautela i amb un gran esperit de justícia.

—En quines qüestions immediates intervinerà el Tribunal de Garanties sota la vostra presidència?

—Són moltes. Crec que durant l'any anterior el Tribunal solament havia decretat una resolució. En el temps en què ja he estat encarregat de la presidència se m'han hagut de dictar més de deu, a part dels assumptes que per l'urgència havien d'ésser examinats amb urgència. Tasseu immediats? El problema de Catalunya. En aquest assumpte tot el que afecta a la Ceda que se segueix contra la Generalitat, on la qual s'ha dictat, com és sabut, sense processament contra tots els consellers, exceptuant el senyor Lluís Companys, puix que el Tribunal no sabia si conservava la condició de diputat a Corts. Tan aviat com el Parlament resolgui sobre aquesta qüestió s'estarà en el cas de dictar en breu temps l'últim acte de terminació del sumari d'abast el judici oral i depositar-lo a les quarts, auxiliadores i defensores, per a la qualificació.

—En quina data esdeven que es podrà celebrar el judici oral?

—Es de suposar que a darrers de febrer o a primers de març. Se volguera al Tribunal Suprem, si l'esquella ambulatori del seu president ens ho permet, ja que a la pròpia casa del Tribunal de Garanties no hi ha un saló adequat per a aquestes actes. Els altres assumptes que ha de resoldre el Tribunal, en realitat són de poca importància. Els que en tenen alguna han començat a ésser resolts. El principal ha estat el referent a si la Direcció general de Seguretat tenia o no facultats per imposar multes governatives després de publicada la llei d'Ordre públic. S'han resolt dues coses en el sentit de reconèixer, pel que a això atoca, les dites facultats, però estimant que no era suficientment aconseguit el fet de la imposició de la multa.

—Quin concepte us mereix la funció del Tribunal de Garanties des d'un punt purament tècnic en allò que fa referència a la seva estructura?

(Continua a la pàgina 5, col. 4)

La Rifa de Nadal

Barcelona juga 3 milions 174 mil 900 pessetes menys que l'any passat

Ahí al vespre a la secció de Loteries de la Delegació d'Hisenda de la nostra ciutat ens facilitaren les dades de les quantitats que aquest any es juguen a la rifa extraordinària de Nadal.

Pocs moments abans havia tingut lloc l'acte d'efectuar els administradors el retorn dels bitllets i vigesims que no han venut, els quals, la nit mateixa, foren enviats a Madrid per a la seva inutilització. Aquests bitllets són abans taladrats a les Delegacions d'Hisenda de cada província.

D'acord amb les xifres facilitades, la ciutat de Barcelona, que té quaranta-vuit administracions, juga 29 milions, 828 mil dues-centes pessetes (29.828.200). Aquesta xifra representa una disminució de 3.436.400 pessetes sobre la quantitat jugada l'any passat, la qual s'elevava a 33.264.600 pessetes.

Les administracions de la nostra ciutat que han venut més són:

L'administració número 25, de Maria Illa, 11.326.000 pessetes; la número 12, de Miquel Valdes, 4.360.000 pessetes; la número 6, d'Adela Morales, 1.704.900 pessetes; la número 20, de Martí Salvà, 1.521.000 pessetes; la número 27, de J. R. de Raso, 1.037.000 pessetes; la número 10, d'Isidre Pagés, 1.010.500 pessetes; la número 7, de Vicenta Sieres, 722.000 pessetes; i la número 8, de J. B. Lluich, 687.000 pessetes. Les altres administracions no arriben al mig milió de pessetes.

Reiterant a la "provincia" de Barcelona, o sigui els pobles que depenen directament de la Delegació d'Hisenda de Barcelona, han jugat aquest any 1.174.500 pessetes, les quals, comparades amb les 913.000 que jugaren l'any passat, representa un augment de 261.500 pessetes.

Els pobles que més han jugat són els següents:

Sitges, 174.000 pessetes; Sant Feliu de Guíxols, 154.000 pessetes; Masnou, 153.000 pessetes; i Terrassa, 152.000 pessetes. Dels altres pobles no n'hi ha cap que arribi a les cent mil pessetes.

Sumades les pessetes de Barcelona i les de la circumscriptió representen la xifra de 31.002.700 pessetes, o sigui una disminució de 3.174.900 pessetes sobre la xifra de l'any passat, que pujava a 34.177.600 pessetes.

JA COMENCEN A PLOURE DENÚNCIES PER HAYER ESTAT VENUEDES MÉS PARTICIPACIONS DE LES QUE CALEN

Entre les denúncies que es registren mereixen ésser esmentades: A la plaça del Sinoia fou detingut Josep Ramon, el qual venia participacions de la rifa sense tenir el vigesim. Després estaven firmades per un tal Rovira.

El detingut manifestà que les hi havien donades i que no sabia qui era el propietari. El detingut té seixanta-cinc anys.

El senyor Josep Rodó Puig, que viu al Passatge de la Indústria, és denunciat per que en alguns mercats se venen participacions en les quals apareix el seu domicili com a depositari. Com que ell no es dedica a vendre-les, ho posà a conèixer del jutjat, alabans del sotsjefe, a fi d'evitar-se molesties.

La venedora de participacions Dolors Sánchez Corbera ha denunciat que l'Administració de Loteries del carrer de Comerç li guardava uns vigesims i que quan anà a retirar-los es trobà que només n'hi havia guardats dos i ella n'havia venuts per 246 de vigesims. Són del número 21.332.

El mateix ha denunciat Joaquim Navarro amb motiu d'uns vigesims comprats a Maria Illa. De nou vigesims que havien de guardar-li només n'hi reservaren dos. Els altres se'ls havien venut.

Com cada any en aquest temps, els gallis dindi vénen en ramats a jugar

Una nota del Sr. Carreres Ponç sobre la direcció de l'Institut d'Acció Social Universitaria

Al migdia, el comandant Carreres Ponç, secretari militar del senyor Arenas, va facilitar als periodistes la següent nota:

La nota publicada en la pàgina de hoy per el señor Sherrt, que a la resolució tomanada por la Presidencia respecto al cargo de Director del Instituto de Acción Social Universitaria y Escolar de Madrid, desde entonces venia el señor Sherrt detentando este cargo, que presentado dimisión ni resignación.

Que basaba ello para ordenar el señor Sherrt, esta Presidencia ha fundado en motivo jurídico el ordenar dicho cargo, cual es ser un cargo incompatible con el de Director del Instituto de Acción Social Universitaria y Escolar de Madrid, Ley de 12 de junio de 1931, que desde entonces venia el señor Sherrt detentando este cargo, que presentado dimisión ni resignación.

Que basaba ello para ordenar el señor Sherrt, esta Presidencia ha fundado en motivo jurídico el ordenar dicho cargo, cual es ser un cargo incompatible con el de Director del Instituto de Acción Social Universitaria y Escolar de Madrid, Ley de 12 de junio de 1931, que desde entonces venia el señor Sherrt detentando este cargo, que presentado dimisión ni resignación.

El Sr. Carreres Ponç fa declaracions sobre els atracaments i la situació social a Barcelona

Ahí al migdia, en rebre els periodistes, els manifestà que li havia produït una gran satisfacció íntima la intervenció parlamentària del ministre de Governació, senyor Vaqueró, en contestar la proposició presentada pel senyor Solà de Calzades referent als atracaments i a la situació social de Barcelona.

Digue que estava absolutament identificat amb la manera com havia enfocat el problema i la forma de solucionar-lo ràpidament exposada pel senyor Vaqueró.

Això és: combatre la tara criminal dels professionals del robatori i del pistolisme amb tot el rigor i energia necessària; no escatimar res per tal de defensar la societat, i aplicar tots els mitjans per aconseguir la màxima eficàcia preventiva i repressiva.

Digue que no calia barrejar sistemàticament la massa obrera en els atracaments i en els crims vulgars, i prenent aquest criteri com a base, organitzar una nova guerra civil fora de les normes legals i tot sentit de comprensió i de convivència humana.

Els problemes socials—afegit—no es poden resoldre definitivament i provisionalment amb la declaració de l'extremisme total d'un sector obrer.

No es persegueix i menys assetja per tant com s'aconseguiria anarrear la tàctica equivocada d'uns sectors obrers, sino amb autoritat i justícia.

Actuant energèticament, però amb serenitat, dins una àrea de justícia estricta i d'equitat, podem obligar amb tota l'autoritat moral, que els diversos sectors de la producció actuen dintre les normes que la llei imposa a tots.

Acaba dient que en aquest sentit continuaria treballant amb tot l'entusiasme per tal de solucionar els greus problemes socials que li ha plantejats a Barcelona, convenint que faria un bon servei a Catalunya, a la República i a Espanya.

El senyor Carreres Ponç nomena el senyor Manuel Alcáide testimoni per l'autoritat militar perquè assistís a l'execució de l'atracador Aranda.

L'«home invisible» posa una bomba en una església de Sant Andreu

En una finestra de l'església de Sant Andreu, en la part que dona al carrer del Pont, hi fou trobada ahir a la matinada una bomba embolicada amb papers.

Es duns 12 centímetres de llargària i amb una meitat de cinç, la qual no havia estat encesa.

Hi havia un paper amb l'escrit següent: Respectem l'ortografia, perquè es bona.

«Així 7 mesos que te puse una bomba que no explotó, i ara te pongo hora i les que te pondré Yo, muera Gil Robles i todo el Clero. Firmado el hombre invisible».

Fou traslladada al Camp de la Bota.

ELS NOSTRES LECTORS HAN DE TENIR PRESENT QUE HI HA ESTABLERTA LA CENSURA

Aquesta tarda s'han presentat al jutge municipal els familiars dels presos, els quals han donat alguns senys. Han manifestat que casat amb Maria Bruguera, i després de la seva mort, decidiren portar-lo al Museu municipal d'aquell temps. Quan el doctor Sobrepau trobava els autòrits de la seva desgraciada salvadora va...

Aquesta tarda s'han presentat al jutge municipal els familiars dels presos, els quals han donat alguns senys. Han manifestat que casat amb Maria Bruguera, i després de la seva mort, decidiren portar-lo al Museu municipal d'aquell temps. Quan el doctor Sobrepau trobava els autòrits de la seva desgraciada salvadora va...

La darrera conferència de Keyserling

La crisi espiritual

UNA SETMANA DE LA SAVIESA A SITGES

El comte de Keyserling va donar ahir la seva darrera conferència. Va començar dient que la rebel·lió de les forces tel·lúriques significava un renaixement. Cada començament de la vida és una fase en que dominen les forces tel·lúriques. Don Quixot és un prototipus de l'home que creu en l'espiritual contra les forces tel·lúriques.

Diu que a tot arreu es nota un retrocés de les religions i forces tradicionals. Però de fet, si la vida no té sentit no és res. Hi ha incompatibilitat entre les forces tel·lúriques i l'espiritual.

Allo que caracteritza la nostra època és el desenvolupament material de la intel·ligència. Un 99 per cent del nostre món actual va deslligat d'antiques creences, i així passa a Aràbia, a Xina, a Amèrica, a Europa. La posició científica és que tot allò que no és provable científicament no existeix.

No hi ha, però, contraposició entre ciència i religió. Hi ha, però, diferències de posició. Les dues posicions més frapants són les de Danie i Balzac. L'un creia en la veritat, en un món de forces morals. Balzac pintava un món en que predominava la mentida.

La bellesa és un progrés de l'espirit. Però tot hom sobrepassa una teoria al món real.

Parla a continuació de les masses, i assegura que no tenen ànima, esperit. En el pla espiritual només hi ha persones. Si hi ha d'haver restauració espiritual ha d'esser individual.

Els cabdills no són individualitats; són masses.

La nova època ha d'esser una reconstrucció espiritual, que es realitzi a civilització constant. Parla de l'actitud del cristianisme i Roma pagana, i diu que la nostra civilització va néixer de la síntesi de l'Àgla i la Creu. La nova època ha d'esser també aquesta síntesi. Estem davant dels mateixos problemes, plantejats amb la mateixa cruïra i intensitat.

EL COMTE DE KEYSERLING A TERRAMAR

Acabar el cicle de conferències que, amb tant d'èxit, està donant al Conferència Club, el comte de Keyserling passarà les festes de Nadal i Cap d'Any a l'Hotel Terramar, de Sitges.

També a Terramar se celebrerà la Setmana de Saviesa que, quatre anys ençà, va celebrar-se a Formentor (Mallorca).

Els temes que s'hi tractaran seran: l'acisme i pau, Humanisme i creença. La revaloració de les forces tel·lúriques i els intel·lectuals, Morts i renaixences, Homonia i feminisme, Els profetes, Les utopies.

Seleccionats elements de la nostra intel·lectualitat han promès d'assistir a aquestes conferències, que es celebraran entre el 29 de desembre i el 5 de gener vinent.

Totes les notes pregades han d'esser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció: Corts Catalanes, 589, 1.ª Les d'esports, a Barbarà, 11

Ahí s'inaugurà a Barcelona, sense èxit, un nou procediment «científic» d'atracament

El cobrador d'una Banca, que portava 150.000 pessetes, víctima dels gasos asfixiants a l'interior d'un taxi

En sortir del Banc d'Espanya, després d'haver retirat 150.000 pessetes, el cobrador del Banc Comercial de Barcelona Lluís Bagel i Papiol, pujà en un taxi, davant l'edifici de la sucursal del Banc d'Espanya, on acabava d'efectuar l'operació, i dignat al xofer que el portés al lloc on havia de fer lliurament de la quantitat que acabava de cobrar.

En posar-se en marxa el vehicle, Bagel va notar que li passava quelcom d'anormal. Com signi que mentre el cotxe avançava el seu malestar augmentava i li semblava que es desmaiaria, en arribar al carrer de Claris, cantonada al de Casp, va obrir la porta del vehicle i va caure a terra.

Immediatament uns guàrdies de seguretat i uns transeünts, entre ells el caporal de la policia de tràfic August Campins, l'auxiliaren, mentre el xofer donava la màxima velocitat al cotxe i desapareixia.

Ràpidament el cobrador fou traslladat a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere, on els facultatius de guàrdia li apreciaren una intoxicació de caràcter greu i s'adonaren que tenia el cotxe, que està domiciliat al carrer de Wilfred, número 16, tercer pis, segona porta, després d'esser auxiliat passà a una clínica particular.

Dels dimers, documents i diligències instruídes en els primers moments s'ha fet carrec el caporal de la policia de tràfic August Campins.

Sha aclarit com es produí l'atracament del dit cobrador. Es tracta d'una nova modalitat de robatori, exportada dels Estats Units.

Es té la pista i s'espera que dintre pocs dies estaran a poder de la policia els que intervingueren en aquest assumpte. Sembla que hi ha dos xofers de taxi a Barcelona que estan en combinació amb els lladres i que els esmentats taxistes, que són espanyols, es posen de parada davant dels establiments bancaris.

L'auto porta un tub d'escapada de gasos asfixiants, pel qual el xofer, mitjançant un mecanisme, pot obrir una aixeta perquè el qui va dintre del cotxe comenci a sentir els efectes i quedi atordit. I aleshores és portat als afores i abandonat després d'haver-li robat els diners.

Per tal de no fallar el cop, dos dels lladres entren al Banc i vigilen la sortida de les persones que cobren quantitats importants, i si per casualitat agafen el taxi preparat, llavors fan una senyal al xofer.

Ahí va succeir tal com acabem d'explicar. El cobrador, amb les 150.000 pessetes, va sortir del Banc i va pujar en un auto que estava en combinació amb els de dintre, i el xofer, en veure que el viatge era curt, va co-

El general Batet visita els inspectors de l'Audiència

El general Batet estigué ahir al matí tornant la visita que li feren els magistrats del Suprem que estan realitzant la inspecció en aquesta Audiència.

Un fet poc clar

Arran d'un tiroteig amb uns pistoleros, la guàrdia civil troba dues pistoles, un abric, i una gorra i un home ferit

El dia 17 a la tarda, a la Torre de Baró, es produí un tiroteig entre uns guàrdies jurats i uns pistoleros. La guàrdia civil té un reconeixement, i s'adonà d'unes toques de sang que hi havia a terra, i gemes, recollí una pistola marca "Destroyer".

El dia 19 una parella de la guàrdia civil feu un altre reconeixement, i va trobar, entre la brolla, un alic, una gorra i una pistola "Star" del calibre 9 llarg.

A la part alta del costat dret hi havia un torat de bala, i un altre a la part posterior. Els forats estaven tancats de sang.

Les forces de la guàrdia civil, al comandament del capità senyor Lluís Barrea Gil, continuaren practicant diligències. Fou sabut que a la casa número 138, baixos, del passeig de Fabra Puig, hi havia un individu ferit. Suposant que fos un dels que intervingueren en el tiroteig, dijous a la tarda es presentaren a la casa esmentada. Pogueren comprovar que l'individu que estava ferit, anomenat Ferran Carreres Asquín, el qual viu a la casa indicada, amb la seva esposa i dos fills, era el propietari de l'abric.

Donada la gravetat del ferit, fou traslladat immediatament a l'Hospital de Sant Pau, on li fou apreciada una ferida, amb orifici d'entrada, a la clavicla dreta, i amb sortida per l'esquena, amb gran pèrdua de sang.

Hon suposa que la pistola "Destroyer" trobada era de la pertinença del ferit.

Interrogada la dona del ferit, digué que el seu marit s'havia presentat, i li havia dit que estava malalt; però que no va sospitar que estigués ferit.

Hon suposa que, en sentir-se ferit, Ferran Carreres es disposà de l'abric, i es dirigí a casa seva.

La guàrdia civil s'incantà, al domicili de Carreres, d'un vestit de mecànic, que també té dos orificis d'entrada i sortida, coincidint amb els de l'abric. Així fa suposar que també fou ferit un altre individu al qual devia pertànyer la pistola "Star".

La guàrdia civil donà avís a l'Audiència perquè intervingués el jutge de guàrdia. Aquest es traslladà a l'Hospital de Sant Pau, per tal de prendre declaració al ferit.

La guàrdia civil continua fent indagacions per aclarir el fet.

Després dels fets d'octubre Diu l'auditor que han estat posats en llibertat uns dos-cents detinguts

Anit foren posats en llibertat quinze dels detinguts a la presó dels últims fets.

Tots ells foren traslladats de la presó a la Prefectura, on se'ls prengueren les direccions de llurs cases i després foren alliberats.

La majoria d'ells eren esperats pels seus familiars.

ACTUACIONS JUDICIALS A TERRASSA

El jutge militar senyor Urrutia es traslladà a Terrassa per seguir les diligències encaminades a aclarir fets amb motiu dels darrers successos.

Degut a aquestes diligències el dit jutge ha proposat la llibertat d'Andreu Martínez Gil, Lluís de la Casa Alonso, Sebastià Gile Mateo, Pere Sagrado Lluís i Ramon Rossinyol i l'abric, per haver-se demostrat la seva no participació en els successos.

Els dos darrers resultaren ferits, i pel que s'ha provat, el Pere Segura, en amagar-se dels primers tres darrers la ràpida d'una clínica, resultà ferit; i el Rossinyol passejava amb el seu pare per la Plaça de Terrassa, i un dels que estaven de guàrdia el ferit involuntàriament per haver-se-li disparat l'arma.

Aquests ferits es troben a l'"Uruguay".

VEINS DE RIUDEVITLLES EN LLIBERTAT

Han estat posats en llibertat pel jutge que entén en el sumari pels successos de Sant Pere de Riudevilles, els processats Pere Raventós, Antoni Parella i Pau Parellada. Tots amb fiança personal.

SENTENCIA APROVADA

Per l'auditor s'ha aprovat la sentència dictada en un consell de guerra contra Tomàs Bexanó i altres, pel delicte d'insults a la força pública.

VISTA D'UNA CAUSA

Ha estat autoritzada la celebració de la vista i fall de la causa següent contra J. Bardagi pel delicte de rebellió.

ELS QUE HAN SORTIT DE L'"URUGUAY" I DE L'"ARGENTINA"

L'auditor visità les presons de Terrassa i de Sabadell, on té també presos a la seva disposició.

Foren alliberats tretze dels que estaven detinguts.

Avui al matí farà la visita a la presó de dones i a la tarda a la cel·lular.

Preguntat l'auditor per un periodista sobre els alliberats aquests darrers dies dels vaixells "Uruguay" i "Argentina", ha dit que del primer eren uns quaranta i del segon més de cent.

L'AUDITOR A TERRASSA

El senyor Ferrer es traslladà ahir al matí a Terrassa, per haver-se suspès la visita de la presó cel·lular de Barcelona amb motiu de l'execució d'Aranda.

El timo pel procediment d'aconseguir la llibertat dels presos

Com sigui que la policia tenia notícies que en un dels despatxos de la plaça de Catalunya, número 3, hi havia instal·lada una oficina que es dedicava a oferir llibertats dels detinguts pels passats successos revolucionaris mitjançant una quantitat, es buscaren els comprovants. S'averiguà que diversos familiars dels pobles de Santa Margarida, Monjos i altres del partit de Vilatorrada i Vendrell havien estat víctimes dels que anaren al despatx. Es procedí a practicar un registre, el qual va donar com a resultat la detenció de Francesc Massana i Vidal (a) "El Pànal" i de Jaume Moya Salas.

El primer és conegutíssim en assumptes d'aquesta índole i fou processat per malversació de cabals essent secretari de l'Ajuntament de Sant Pere de Riudevilles—la causa es veié ahir, i fou absolt—; a més, estigué complicat en l'acte de la venda d'emplaus de l'Ajuntament. En el procés en tramitació, de la Comissió Mixta de recrutament, hi figura com a amo del despatx, i el segon com a dependent.

En l'escorcoll esmentat es trobaren cartes de persones les quals sembla que han estat víctimes d'aquest engany. La policia procedí a la detenció d'ambdós subjectes, i foren posats a disposició de l'autoritat judicial.

En la seva declaració, Massana nega haver cobrat cap quantitat per procurar la llibertat abans de les festes de Nadal. Foy digué que era dependent i que ignorava el que el seu principal porta entre mans.

Recordem una vegada més a tots els col·laboradors i comuniquants de la Secció d'Esports de MIRADOR, que els originals i notes per a la publicació han d'esser tramesos a la nostra Redacció Esportiva, Barbarà, 13, abans de les nou del vespre. Trametre'ls a una altra adreça, o després de l'hora esmentada, constitueix un important destorb per a nosaltres, ensems que gairebé la seguretat per als que els trameten, de no veure'ls publicats.

home emmetzinat la barriada de Santa Eulàlia

El dia 21.—Aquest matí a les quatre de deu, al març de draps que Salvador Aranda i Cristia poseu a la barriada de l'Apredador, de la barriada de Santa Eulàlia, aquest agent la desgraciada d'ingerir, a través d'una quantitat de sucre que li havia en una mà que estava guardada, des d'un molt de temps, en un arca del magatzem, juntament d'altres que contenen líquids tòxics. En donar-se compte els treballadors dels germs de salvador i després de la detenció del que allí havia ingerit, decidiren portar-lo al Museu municipal d'aquell temps. Quan el doctor Sobrepau trobava els autòrits de la seva desgraciada salvadora va...

Solament IMPERMEABLES FABRIC DE CUIRO FABRICA BALMES 18

BRUJSTER

Guariment radical de

Reuma, Gota, Lumbago, Artritis, Diatesi úrica, Neuralgies i tota classe de dolors nerviosos.

Modern tractament que aconsegueix en poc temps, sense perjudicar gens l'organisme, dissoldre ràpidament l'àcid úric, eliminant-lo per l'orina, tornant la salut al malalt en una normal circulació, netejant i purificant la sang

PREU: Ptes. 5'65
(Timbre inclòs)

AVIS: A les nombroses persones que ens han afavorit amb llur certificat de guariment aprofitem l'extensa difusió d'aquest periòdic per a testimoniar-los a tots ells el nostre sincer agraïment per llur atenció.

De venda als Centres d'Especcífics, Farmàcies i a la Casa Segalà, Rambla de Sant Josep, 14; Pujol i Cullell, Pelayo, 56; Farmàcia Dr. Ferrer, Ronda de Sant Pere, 2, i Farmàcia Marqués, Via Laietana, 40

perfums

Dana

TRES CREACIONS ORIGINALS
TRES GUSTOS DIFERENTS
TRES ENCERTS DEFINITIVS

TABU-HALAGO-BOLERO

En espera del plebiscit del Sarre

La pollicia del Reloh ha fet equivocar el camí a dos socialistes i els ha fet detenir en territori alemany

Sarrebruck, 21. (Servei especial de MIRADOR.) — "Arbeiter Zeitung" anuncia que Ernst Braun, president de la Joventut Socialista Sarrena, i el seu company Henri Bartsch, han estat detinguts per la policia secreta alemanya quan efectuaven, en un colx, una tournée de propaganda pel districte sarren de Rombourg, tocant a la frontera alemanya.

En un moment donat, tro bant-se sense saber-ho, en territori alemany, preguntaren a una patrulla duaneta alemanya el camí de Lautenbach. La patrulla els va indicar un camí fàcil que, en lloc de portar-los al Sarre, els conduïa a Dinzweiler, on foren detinguts i transportats a Waldmohr (Palatinat bavarès).

**L'arribada de les forces
italianes desporta gran
curiositat :: :: :: :: :: ::**

L'arribada de les tropes italianes a Sarrebruck ha despertat una gran curiositat entre la multitud, i molts abans de l'hora anunciada per a la seva arribada una multitud composta d'alguns milers de persones s'ha congregat als voltants de l'estació.

Un cop ha baixat del tren el batalló de granaders, han quedat en formació a l'andana. El capità Ruggieri ha presentat el coronel auxiliar arribat a Sarcebruc.

Alguns minuts després, les tropes desfilaren, amb la seva banda de música, pels carrers de la ciutat, per tal de prendre possessió dels seus allotjaments situats al Ludwigsparck, precedits d'algunes policies suïsses a cavall i de l'anomenada policia

Els soldats anglesos no es poden casar :: :: :: ::
Londres. 21. — Els soldats

Aquesta decisió — escriu e "News Chronicle" — ha estat donada a conèixer als soldats de primer regiment del Lancashire

oriental que ha sortit cap a Sar
rebruck. Als que desobeiran
aquesta instrucció els seran re
fusats els beneficis d'abonament.

ments de buda i no podran reivindicar els privilegis concedits als soldats casats. Ielluc després de llur retorn a Anglaterra.

L'opinió de Max Braun sobre el perill el retorn del Sarre al Reich :: ::

Londres, 21. — (Servei Fa-
bra). — Max Braun escriu al dia

per a Europa que el Sarre no torni a caure en possessió d'A

lengua alemanica. Si el Sarr
torna a Alemanya, les bandes
de desgregació nazi tindran a
canó obert a tots els Estat
veïns."

"Si el Sarre torna a Alemanya, el pont perillós no haurà desaparegut", al contrari, serà un trampolí per suspendre nous saltos que tendran a unir tots els

poïbles de llengua alemanya a f
de abandonar Eirepa i tal vegad
el món sencer."

Festeigs commemoratiu
al president de la República
Txecoslovaca

de MIRADOR. — En escaneant's e
Ames universari en que Temé
Mascot's sobria (desembre 1944)
a gillidar-se entre les drapes alia
des per raudament per la andrea

A la data de la sortida cap a

la guerra ha estat associada la del retorn nacional que va tenir lloc el desembre de 1918, i que assenyalava l'elecció plebiscitària de Masaryk per a president d'

CONDEMNES PER L'AFERI

KREUGER E TOLL
—
Estocolm, 24. (Servi Fabra). — O Tribunal de primeira instancia ha declarado, por unanimidade, a favor da S. C.

Vienna, 21 (Servei Fabra). — La demanda francesa d'extradició del coronel Percevitich, suposat complicat en l'atemptat de Marsella, ha estat rebutjada pel Govern austriac per no con-

CONDEMNES A CUBA

L'Havana, 21 (Servei Fabra).—Ha estat condemnats a mort quatre individus inculpats de l'assassinat de l'escriptor M. A. S.

**ELS ESTRALLS
DE LA MALARIA**
Colombo, 21 (Servei Fabra). — Se-

Darrera hora

carrer de Santa Rosa, propietat de la Tintoreria Güiterra. L'explosió fou molt forta i ocasionà un natural alarma a les persones que es trobaven dins del local.

ATRACAMENT EN UNA FARMACIA I ROBOTORI D'UN TAXI
En una farmacia del carrer de Bor-

cent passatgers que hi havia al saló del tauler. Ell seguíu els autors del fet fugiren en un taxi que deixaren a propòsit davant la porta de la farmàcia. El cas en qüestió, que era el

UN ALTRE ATRACAMENT

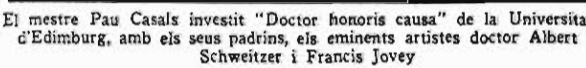
En passar per Pedralbes amb el cotxe de la seva propietat. Hans Harberg fou aturat per uns individus, els quals, nomenats amb el cognom de...

QUADRE 4511
David (F.)-Cabra (F)
209 Junta 228.
35 entradas 85.
45 serie 28.

TRES BANDES:
Lagache (P. P. Fougere) (E. A.).
50 pous 4.
84 entades 8a.

A GÓMARA
NYB DE MAXIMA QUALITAT
8 MINIMS

El mestre Pau Casals, Doctor «honoris causa»

TEATRE BARCELONA
Compagnia D'Artistes - Collado

AVUI, TARDÀ I NIT
EL GRAN ÈXIT
DE NAVARRO I TORRADO
LOS CAIMANES

El concert de demà de la
Societat Catalana de
Concerts

L'èxit de "Els brillants de l'oncle", al Poliorama

LES ESTRENES

"Los Caimanes", al Barcelona - El nou programa de l'Olympia

sen Punti i Coltell, "Quin fredl"
tota suggestiva.

NOTICIARI DE BARCELONA

Pels Centres Oficials

GENERALITAT

Manifestacions del senyor Carreres Pong. — Anit passada el senyor Carreres Pong manifestà als periodistes que l'havien visitat els membres del Comitè d'Acció Social i Benèfica, encarregats d'entrevistar-se amb els directores de les Caixes d'Estalvi, per tal de procedir al desempenyament de les peces d'abril d'un import de pignoració inferior a 10 pessetes.

Els senyors Mur i Garcia, que són els ponents al·ludits, van donar-li compte de la seva comissió i s'acordà destinar la quantitat de 7.500 pessetes per a la Caixa d'Estalvi i Mont de Pietat, i 2.500 per a la Caixa de Pensions en relació amb les peces empenyorades.

Per la seva part, l'alcalde ha enviat una carta al senyor Carreres Pong anunciant-li que havia ordenat que s'ingressessin a la caixa del Comitè Benèfic la quantitat de dues mil pessetes per a ajudar a aquesta obra.

Probablement avui començarà el desempenyament per les quantitats menors.

El deu per cent que correspon per a atencions del govern s'ha destinat aquest mes a donar una gratificació com a mes de Nadal als empleats del govern civil: 75 pessetes als xofers i 25 als porters i ordenances.

Presidència. — Ahir, a la Generalitat, no es comunicaren als periodistes notícies d'interès. Tampoc el senyor Jiménez Arenas no va rebre els informadors.

Butlletí Oficial de la Generalitat. — En el seu número d'ahir publica, entre altres, les ordres següents:

Presidència: Orden aprobando la designación de Habilitado de la Escuela de Bibliotecarios, a favor de la señorita Juana Casals.

Orden nombrando chofer mecánico interino del Centro Sanitario Intercomarcal de Gerona, a partir del primero del corriente mes, a don Carlos Santaló Giralt i fijando los haberes que deberá percibir por los meses en que ha ejercido el expresado cargo con carácter eventual.

Orden creando la Sección de Carreteras de Obras dentro del Jurado Mixto de la Construcción de Barcelona.

Orden aprobando los acuerdos adoptados en 25 de mayo último por la Sección A. Carga, Descarga, Estiba y Desestiba de buques, del Jurado Mixto del Trabajo en el Puerto de Barcelona.

Orden fijando las normas y condiciones en que habrá de llevarse a cabo la segregación de la población de Monistrol de Calders del término municipal de Calders.

Orden desestimando, por infundada, la instancia formulada por don Justino Vilarió y Casulleras, en su calidad de Secretario de "Acción Agrícola", de Igualada, solicitando la condonación general de las multas impuestas por el Servicio Forestal por cortas abusivas de árboles en aquel Partido judicial.

Orden dando publicidad al Decreto del Gobierno de la República de fecha 21 de noviembre próximo pasado, en virtud del cual mientras el Gobierno de la Generalitat no se constituya y funcione normalmente, el Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión asumirá las facultades de ejecución que fueron transferidas a la Generalitat para la efectividad de las Leyes y Reglamentos de Trabajo.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 10 del corriente, en la que se nombra a don Angel Torrens y Dalmau, Delegado del Trabajo en el territorio de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 12 del corriente, por la que se deroga y se deja sin efecto la Orden de 6 de diciembre de 1933 relativa al nombramiento del personal que se expresa, al servicio de los Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, del 12 de los corrientes, dictando prevenciones relativas a las funciones de la Delegación especial del Trabajo en Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

Orden dando publicidad a la del Ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión, del Gobierno de la República, de fecha 13 del corriente mes, relativa al libramiento de las sumas que se mencionan para los pagos que se detallan a las Delegaciones y Jurados Mixtos de Catalunya.

dad y Previsión, del Gobierno de la República, de 13 del corriente, relativa al libramiento del importe de los presupuestos de los Jurados Mixtos de Catalunya durante el segundo semestre del año actual.

Orden rectificando un error de transcripción sufrido en la de 18 de los corrientes, ampliando el plazo de admisión de instancias para los concursos "Pols" y "Vinyals" y de Bolsas de Viaje para Arquitectos catalanes.

Orden delegando en don Juan Pelegrí y Nicolau, Jefe del Departamento de Hacienda, la presidencia del sorteo de amortización de Obligaciones que debe celebrarse el día 22 del corriente, en cuyo acto actuará de Secretario el Jefe de Negociado de aquel Departamento don Joaquín Gergot y Jordà.

AJUNTAMENT

Dies de visita als Museus. — La Junta de Museus adverteix el públic que, ultra el dilluns vinent, que és dia destinat a festa del personal de vigilància, el Museu d'Art de Catalunya, així com el de les Arts Decoratives de Pedralbes, el del "Cau Ferrat", de Sitges, i el Poble Espanyol de Montjuïc, estaran tancats els dies següents, dia de Nadal, per ésser un dels inclosos en els dies de festa oficial. Atès el gran nombre de visitants que diàriament acudeixen al Museu d'Art de Catalunya, de Montjuïc, especialment els dies festius, la Junta de Museus recorda al públic que, a més, diumenge, així com els altres dies en que el Museu resta obert, l'autobús que porta al Museu esmentat surt cada vint minuts de la porta principal del Parc de Montjuïc.

Construcció de clavegueres. — S'ha celebrat la subhasta de les obres de construcció de clavegueres als carrers número 2 i altres de la zona de Sant Andreu. Ha estat adjudicat provisionalment al senyor Joan Abós i Palau, com a autor de la proposició econòmicament més avançada, per la quantitat de pessetes 34.600. El tipus de subhasta era de 43.339'58 pessetes. Presidí l'acte l'alcalde accidental l'enginyer senyor Josep Martí i Herrera i actuà de secretari el de la Corporació municipal senyor Josep Maria Pi i Suñer.

El Campionat de Billar. — L'alcalde accidental senyor Martínez Herrera ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

La Societat Econòmica d'Amics del País. — L'alcalde accidental, senyor Martínez Herrera, ha estat complint amb els components dels equips del Campionat de Billar Franco-Espanya, els quals l'han convidat a assistir als partits que es disputen aquests dies al Billar Club Barcelona. El senyor alcalde ha delegat per a assistir-hi el seu secretari particular capità senyor Gerard Rovira.

Valentí Foses; a l'Est, amb el mateix carrer de Lepanto, i a l'Oest, amb el carrer d'Ausias March.

Nous extraviats. — La policia urbana es feu càrrec dels nous Francesc Rodríguez Caimel, Ferran Miralles i Joan Lujan Millan, tots ells de cinc anys d'edat, que s'havien extraviat pels carrers de la ciutat. Després de practicar les diligències oportunes per tal d'obtenir les dades necessàries, els referits infants foren restituits als seus respectius domicilis.

CONSELLERIA DE TREBALL

El delegat del Treball a Catalunya, senyor Torrens, en rebre ahir al migdia els periodistes, els digué que li havien comunicat que al poble de Manlleu s'havia plantejat un conflicte. Digué que no en sabia les causes i que havia donat les oportunes ordres a l'alcalde del dit poble perquè el posés al corrent.

* Avui, en aquest departament, es començarà a pagar els sous als empleats dels Jurats Mixtos.

PREFECTURA DE POLICIA

Indesitjables expulsats. — Per la Delegació especial de l'Estat han estat expulsats del territori nacional Maria Lombardi, italiana, i Jonàs Wierdiekas, per estar reclamada per les autoritats franceses la primera i per indesitjable el segon.

Detenició. — Al balcó d'una casa del davant de la presó hi havia un individu que es nega a retirar-se en ésser requerit per la força pública. Aquesta va detenir-lo. Resultà que estava reclamant per un delicte polític.

Una partida de jocs prohibits, sorpresa. — Al Bar "Paraiso", del carrer de Robador, núm. 31, del qual és propietari Joaquim Pla, la policia va sorprendre ahir una partida de jocs prohibits. S'incutia de dos jocs de cartes i d'una quantitat en metàl·lic. Foren detinguts vuit punts i el propietari de l'establiment.

Als punts els han estat imposades multes de cinquanta pessetes i 500 pessetes al propietari. Foren alliberats perquè les van fer efectives de seguida.

Revólver trobat i lliurat a l'Auditoria. — Ha estat lliurat a l'Auditoria un revólver amb onze bales, que fou trobat a la porta d'un Centre d'Esquerra clausurat, situat al carrer de Llull.

Detenició d'una suposada banda d'atracadors. — La policia ha practicat la detenció de cinc individus als quals acusa d'haver-se constituït en banda per a cometre robatoris a mà armada.

Els foren ocupats tres aparells de ràdio, un dels quals robaren, pistola en mà, fàra uns dos mesos en un establiment de Montjuïc.

De les declaracions dels detinguts se'n desprèn que el que planejava els atracaments era el pare de dos d'aquests, el qual no ha estat detingut encara.

Els detinguts són molt joves. **Detenició de carteristes.** — Els agents de la brigada criminal procediren a la detenció de Salvador Castello Chinashra (a) "el Francès", Francesc Toron Díaz (a) "Caramion" i Manuel Expósito de la Cruz, coneguts carteristes dels més hàbils que funcionen pels tramvies.

També foren detinguts Daniel Herrero Fernández i Francesc Ingles Sanos, que començaven a entrenar-se en el robatori de carteristes.

Els bons als pobres. — Havent arribat noves al Negociat d'Assistència Municipal relatives a algun industrial desaparegut que es dedica a comprar a preu inferior els bons extraordinaris que l'Ajuntament de Barcelona destina als pobres de la ciutat amb motiu de les propes festes, la policia que sense perjudici de denunciar a l'autoritat judicial tots els casos d'aquesta mena que arribi a comprovar, no seran aleshores altres factures per bescanvi de bons, que les que presentin els senyors contractistes del servei que figuren a la llista publicada a la premsa.

Sobrant de via pública. — Anit el fi que els qui tinguin dret a fer-ho, puguin formular les reclamacions pertinents al cas, dintre el terme de deu dies, a comptar del següent al de la publicació del present anunci al "Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya", l'Alcaldia fa públic el començament d'expedient per a declarar sobrant de via pública una parcel·la procedent de les noves línies del xamfrà format pels carrers de Lepanto i Ausias March, que amida una extensió superficial de 327'00 metres quadrats, equivalents a 8.655'03 pausos, també quadrats, i que llista al Nord amb el carrer de Lepanto; al Sud, amb propietat del senyor

Cursos i Conferències

A L'ESCOLA D'INFERMERES DE LA GENERALITAT

Conferència del doctor F. Morer

Amb motiu de la inauguració d'un curs de cuina, tingué lloc a l'Escola d'Infermeres de la Generalitat de Catalunya, una conferència sobre "Alimentació", a càrrec del doctor F. Morer, el qual començà definint el concepte de la nutrició i fent un estudi dels aliments d'ús més corrent a la nostra terra. Va estudiar els principis alimentaris que els integren, explicant el que són calories i les que amb els esmentats aliments poden obtenir-se. Féu especial menció de les sals i les vitamines que contenen. Va exposar el seu criteri respecte a la conveniència de donar al poble normes generals d'alimentació, d'acord amb les proporcions en què determinats aliments haurien de figurar en diversos règims, tenint en compte les variacions que pot imposar l'edat del malalt, inviolable del treball a què es dedica, pràctiques atlètiques, etc. Parlà després dels règims especials que imposen els períodes d'embaràs i l'alimentació i va acabar insistint en la necessitat que les infermeres coneguin el fonament dels diversos règims alimentaris indicats pel metge, per tal de tenir cura de la seva més rigorosa observança.

Laura Masip Bracons, de l'Institut Balmes, de Barcelona.

Josep Maria Bonet Baró, Amadeu Francesc Bosch Nogueras, Maria Assumpció Bosqué Blanch i Joana Tomàs Guasch, de l'Institut de Tarragona.

ELS MESTRES

Telegrama al ministre.

S'ha cursat el següent telegrama: "L'Associació del Magisteri Particular de Catalunya i Balmes, davant l'anòmala disposició sobre l'elecció de representant Mestre Particular a Consells Provincials, segons Gaceta del 26 de novembre de 1932, prega al ministre d'Instrucció Pública concedir-li vol, ultra els de la capital, a tots els mestres de les províncies respectives. El salutador afectuosament, Jaume Torner, president."

ASSOCIACIÓ DE LICENCIATS EN ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Cicle de conferències

L'Associació de Licenciats en Administració Pública, ha organitzat un cicle de conferències a càrrec dels ex-professors de l'esmentada Escola senyors F. Pujol i Germà, Manuel Rabentós, Miquel Vidal i Guardiola i Josep M. Tallada. El dit cicle serà clausurat pel director de la dita Escola senyor Ramon Coll i Rodés. Aquestes conferències tindran lloc des del dia 21 de desembre al 12 de gener, i es desenvoluparan sota el següent programa:

1. de desembre, a càrrec de F. Pujol i Germà, magistrat del Tribunal de Cassació de Catalunya: "Una hora al boulevard Sant Michel".

2. de desembre, a càrrec de Manuel Rabentós, ex-director general de Comerç: "Intervenció del subjecte públic en la vida econòmica".

3. de gener, a càrrec de M. Vidal i Guardiola, diputat a Cortes: "La posició del funcionari enfront de la política d'economies presupostàries".

4. de gener, a càrrec de Josep M. Tallada, diputat al Parlament català: "Emprèstits".

5. de gener, a càrrec de Ramon Coll i Rodés, director de l'Escola d'Administració Pública: "Contractes administratius".

Els esmentats actes se celebraran al local de l'Escola d'Administració Pública, carrer del Bisbe, núm. 6 (Casa dels Canonges), a dos quarts de vuit de la tarda.

Butlletí Pedagògic

UNIVERSITAT AUTONOMA

Del Rectorat. — Ahir fou facilitada als periodistes la següent nota del rector:

"Avui comencen les vacances de Pasqua a la Universitat i altres Centres docents que depenen del Rectorat. Amb aquest motiu el rector accidental, doctor Mur, té molt de gust a felicitar per mitjà de la premsa els companys de professorat, els alumnes i llurs famílies, i es complau a fer constar, per a satisfacció de tots els qui s'interessen per la bona marxa de l'ensenyament, que les classes s'han donat amb normalitat i que no s'ha produït la més lleugera perturbació fins al dia 20 inclusiva."

A la Universitat, especialment, algun grup d'alumnes, donant una apreciable prova d'amor a l'estudi, ha arribat a insinuar el desig que les vacances

de Nadal fossin reduïdes al mínim possible.

Les classes de la Universitat es reprendran el dia 8 de gener, de conformitat amb el vigent calendari escolar."

ENSENYAMENT SECUNDARI

Nous batxillers. — Han estat signats pel rector els títols de batxillers corresponents als següents alumnes:

Susagna Palanca i Martínez Fortu, Antoni Chivile Leon, Lluís Amat Badrinas, Josep Cadafalch Gabriel, Pau Figueres Puol, Josep Marqués Izard, Joan Palet Martí, Lluís Serra Alvaro i Josep Vila Grau, de l'Institut de Terrassa.

Laura Masip Bracons, de l'Institut Balmes, de Barcelona.

Josep Maria Bonet Baró, Amadeu Francesc Bosch Nogueras, Maria Assumpció Bosqué Blanch i Joana Tomàs Guasch, de l'Institut de Tarragona.

ELS MESTRES

Telegrama al ministre.

S'ha cursat el següent telegrama: "L'Associació del Magisteri Particular de Catalunya i Balmes, davant l'anòmala disposició sobre l'elecció de representant Mestre Particular a Consells Provincials, segons Gaceta del 26 de novembre de 1932, prega al ministre d'Instrucció Pública concedir-li vol, ultra els de la capital, a tots els mestres de les províncies respectives. El salutador afectuosament, Jaume Torner, president."

ENSENYAMENTS ESPECIALS

Escola d'Assistència Social per a la Dona.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

ENSENYAMENTS ESPECIALS

Escola d'Assistència Social per a la Dona.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el 15 del vinent mes de gener començarà un curs preparatori. Per a inscriure-s'hi poden passar per la secretaria de l'Escola, Cortes Catalanes, 689, principal, tots els dimarts i dijous, d'onze a dotze.

A totes les senyores que desitgin ingressar a l'Escola d'Assistència Social per a la Dona, en el curs de 1935-36 i que no posseeixin el títol de batxiller o magisteri, se'ls comunica que el

Notícies Soltes E L S E S P O R T S

INAUGURACIÓ DE LES MILLORES AL BAR NÚRIA

El Club realitzarà demà, diumenge, una visita col·lectiva a la Casa de Caritat. Lloc i hora de reunió: A la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La Direcció de la Casa, molt col·laboradora en el ram de les activitats socials, ha organitzat aquest dia una visita col·lectiva a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a les 10 hores, i serà dirigida pel Sr. J. M. Noya, director de la Casa. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí. La visita tindrà lloc a la Casa de Caritat, situada a la Rambla de Catalunya, a dos quarts de deu del matí.

Ciclisme Pilota Basca

L'homenatge als camps de Catalunya

Per haver-se compromès el corredor Marià Cañardo a participar en la cursa necrològica que en memòria del malaguanyat corredor Josep Nicolau que se celebrà demà, diumenge, a la Palma de Mallorca, el Comitè Regional de Catalunya de la U. V. E. ha acordat ajornar l'acte que a honor d'aquesta s'havia de celebrar el diumenge vinent, per al dia 30 del corrent.

Partits per a demà

Club Basconia (Frontó Novetats): Primer, a les deu: Dìex-P. Escudé contra Turquet-Dulfo. Segon: Erice-Riviere contra Rodellas-Bagunyà I. Tercer: Erdoza-Artal contra Vázquez-Tintorer.

Lliurament del Trofeu Masferrer

Ens comunica la Secció Ciclista de la U. E. de Sants que demà, dissabte, a la nit, farà lliurament del Trofeu Masferrer (tercer any), a l'entitat vencedora del corrent any. Esport Ciclista Català, Consell de Cent, 203, i durant aquest se celebrà una interessantíssima vetllada.

Els Sis Dies de Nova York

Ha resultat vencedor l'equip format per Letourner i Debaets. Han acabat els Sis Dies de Buffalo, amb el triomf de l'equip Letourner-Debaets.

Esports de Nen

UN ATAPET CALENDARI DE LA FEDERACIÓ CATALANA D'ESQUÍ PER A LA PRESENT TEMPORADA. Amablement invitats per la Federació Catalana d'Esquí, assistirem el diumenge passat a una reunió i vermouth, en el qual el president, senyor Carrasco i Formiguera, i el secretari, senyor Gasolva, explicaren la tasca que aquesta Federació vol portar a terme.

Atletisme

A LA REUNIO D'ATLETES DEL B. U. C. ES PRENGUEREN IMPORTANTS ACORDS. El divendres passat tingué lloc al local social del Barcelona University Club la reunió anual de la secció d'atletisme, a la qual assistiren nombrosos atletes.

LES SARDANES

El Foment de la Sardana de Barcelona celebrà, al seu local, carrer del Pi, 11, demà, diumenge, dia 23, a les cinc de la tarda, la tercera ballada concert, dedicada a l'honor del mestre Josep Blanch Reynals. L'execució del programa, que es compon de sardanes per a dansar i de concert, ha estat confiada a la prestigiosa colla "Barcelona i Port Martí".

EL MATX ESPANYA-FRANÇA

Després de les partides d'ahir a la tarda, Espanya porta dos punts d'avantatge. Abir a la tarda continuà celebrant-se als camps del Billar Club Barcelona, les partides corresponents a la tercera jornada del matx Espanya-França.

Futbol Natació

El partit Girona-Sabadell

Heus ací els equips que s'anuncien per al diumenge al camp de Vista Alegre: Girona: Iborra, Farró, Torredellor, Trias, Prieto, Madern, Sanjuan, Clarra, Serra, Pequerul i Ferrer. Sabadell: Masip, Morral, Blanch, Argemir, Font, Mota, Galvany, Calvet, Gual, Barceló i Perera I.

Les llesons d'Irarragorri i Quincoces

Madrid, 21. — La lesió que es produí a Irarragorri en el partit d'homenatge a Zamora contra la selecció hongaresa, per bé que greu, no ho és tant com es cregué en un principi. Irarragorri no sofria més que una fractura del radi, perfectament reduïda. Es calcula que estarà un mes allunyat de la vida esportiva activa.

Baixes al Barcelona

El Barça ha acordat rescindir el contracte al gal·lès Suárez i a l'holandès Sreder; el primer ja ha tornat a la Coruña, i el segon sembla que marxarà al seu país.

El Logroño es reira del Torneig de Lliga

Ha estat comunicat oficialment a la Federació Catalana que el Logroño, a causa de la situació econòmica per la qual travessa, s'ha vist precisat a retirar-se del Torneig de Lliga, segona divisió.

NOTICIARI

Dijous, a Reus, Lozano va vencer Vives per abandonament a quatre represes. A Brussel·les, Pierre Charles vencé per tot alemany Haover. El dia 11 de gener, a Copenhaguen, Talemant Eder posarà en joc el seu títol de Campió d'Europa dels welter davant del danès Angerholen. Es tracta sens dubte dels dos millors welters que existeixen actualment a Europa.

Hoquei

Campionat de Catalunya. Partits i arbitres per al diumenge: Primers equips, a les onze: Farragons-Limor, La Riva, Intèrprets-Sabadell, Obliquet II.

Torneig de Nadal

Aquesta tarda començarà aquest torneig, enfrontant-se la Fundació del Am. de Madrid, amb el Polo J. C.

Rugby

Conferència interessant. El dissabte passat, dia 19, Mr. H. J. Holden donà al local social d'Intèrprets-Limor una conferència sobre el tema "Sports and Sporting Terminology".

Carnet de l'excursionista

El Centre Excursionista Minerva

va efectuar una sortida matinal a les Serres de Vallvidrera. Itinerari: Esplugues, Sant Pere Màrtir, Can Castellet i Les Planes. Reunió: Plaça de Catalunya, parada autobusos de Sant Just, a les set del matí.

La visita al Convent de Cegues

de Santa Lúcia, que estava anunciada per al vinent dia 1, per causes alienes a la voluntat del Centre, es portarà a cap el 29 de gener.

El Grup Esportiu i Muntanya

efectuà una excursió a Aiguafreda, La Mora, Pla de la Calma, Coll Formig, Els Brulls i Baleyà. Lloc de reunió i sortida: a les sis del matí, per l'estació del Nord (Plaça de Catalunya).

Follets i Daines

efectuà una sortida a Can Baró, Remolà, a les set del matí, a l'estatge.

L'Associació General d'Empleats d'Assegurances

sortirà demà per a recórrer les serres de Sant Mateu. Itinerari: Montmeló, Montornès, Vallromanes, Font d'En Gurgut, Sant Mateu i el Masnou. Sortida: A les set del matí, per l'estació de França.

L'A. E. Muntanya

farà una excursió familiar sota el següent itinerari: Vallvidrera, Sant Medí, Tibidabo i Font de la Llet. Sortida: A les set del matí, de la Plaça del Centre.

El Club d'Esports de Muntanya

organitza una excursió a Terrasa, Pantà Xoriguera, Obac, Font de la Portella, Castellsupera, Montau, Font Flàvia, Els Obits, Cova del Dia, Sant Llorenç, Cavall Bernat i Terrassa. Sortida: A les 4.15, pels Ferrocarrils de Catalunya.

"Catalunya Atlètica"

Es amb aquesta gong que rebem regularment aquesta bona presentació publicatícia dedicada a l'atletisme i a l'excursionisme i esports de neu. Guerau Garcia, el seu director, en el número de desembre ha tingut cura d'afegir una bona col·laboració. Dels seus articles cal destacar els següents: "El Círculo de la Montaña", reportatge i reportatge popular, per Pierre Pelletier; "Excursión de los Alpes", reportatge i reportatge popular, per Pierre Pelletier; "Excursión de los Alpes", reportatge i reportatge popular, per Pierre Pelletier.

El Gall de Nadal Gratis

L'obtindreu comprant el vostre vestit o abric a la

SASTRERIA

EL FARO

HOSPITAL, 127

Nota. — Per tota compra d'import 75 pessetes en endavant, es regalarà un gall viu.

MERCEDES-BENZ

SEGURITAT I BON RENOM

Biliars

EL MATX ESPANYA-FRANÇA

Després de les partides d'ahir a la tarda, Espanya porta dos punts d'avantatge.

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, Tarda, 4.15

GABRIEL II - ISARLUERA I

URIZAR I - ULACIA I

CELAYA II - EUSEBIO

CRISTI I - OZALIS II

INTO NOVETATS

AVUI, DISSABTE

Tarda, a les 10.15

ALONSO - LEJONA

FERNANDEZ - URIZAR

ARAQUISTAIN - PEREA

ZARRAGA - PABAY

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessa la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tota a la Redacció, Corts Catalanes, 539, primer pis, abans de les nou del vespre.

UN ANIVERSARI

ALBERT DE SICILIA LLANAS

Es de suposar que seguint aquesta nova i insospitada orientació, les curses de natació que es corren a Montjuïc deuran tenir lloc precisament, d'ara endavant, damunt les pistes de tenis.

I encara diran que En Pich i Pon no ha fet escola!...

El gran matx Nusslein-Plaa durà escament una hora. Això, unit al preu elevat dels seients (25 pessetes), explica a bastament aquesta exclamació d'un insatisfet profeta:

—Ja ho veig; cada pifia de Nusslein m'haurà costat aquelles tres pessetes...

Entre el públic que improvisà un discret aspecte a les grades de la pista de Montjuïc, es remarcava una nodrida representació de desconexors absoluts de l'elegantíssim esport del tenis. Això fou la conseqüència que molts espectadors, jutjant pel físic més que no pas per l'hàbil maneig de la raqueta, atribuïssin al francès Plaa les glòries del campió mundial Nusslein i al revés.

Cap al final del matx, moltes veus de les populars es manifestaven d'aquesta confusió i divertida manera:

—Ara sí que no sé on sóc; aquest Plaa (el pretès Plaa, entenem-nos) no es cansa de col·locar i tornar pilotes difícils, i no obstant, Nusslein, que no sap pas on toca, resulta que està fent-se l'heroi de la tarda...

A la teulada del Palau de les Missions de Montjuïc, veí del camp de tenis, el dia del famós matx Nusslein-Plaa s'hi congregaren alguns entusiastes de l'acrobàcia i l'economia. Els organitzadors els contemplaven amb visibles mostres d'orgull i anaven dient:

—El tenis va fent adeptes. Els espectadors de terrat i teulada, fins ara, només existien vora els grans camps de futbol.

Acabat el gran matx Nusslein-Plaa, el campió mundial fou requerit d'adreçar una salutació als radiofons catalans. I bé; un cop davant del micròfon, Nusslein s'engegà amb un alemany tan ràpid com els mateixos lobs que prodiga a la pista.

Un cronista de tenis es lamentava:

—Pobres radiofons! S'hauran quedat amb un pam de nazis!...

Un canvi modest

La setmana passada els diaris informaven l'opinió pública de la detenció, efectuada per la policia, de quatre socis del Centre de Dependents, com a suposats complicats en el moviment del 6 d'octubre, a causa d'haver estat trobats dins el casal llurs respectius quatre carnets de soci esquinçats i sense el retrat.

Aquestes detencions, però, foren deixades sense efecte amb tota diligència uns dos dies després... cosa ben natural, un cop explicada, puix que els quatre carnets trobats fets malbé foren esquinçats pels empleats oficinistes del Centre quan, pocs dies abans dels fets, els interessats anaren a canviar els carnets vells pels nous que feia poc s'havien posat en circulació.

Piquiponiana

Els components de l'Associació d'Escriptors i Artistes Socials de Catalunya—organitzada actualment en gestació—, es reuniran un dia la setmana en un cafè de Barcelona. Allà, tot prenent generalment cafè, porten de tot allò que abraça l'escena de les aficions literàries i artístiques.

Era la setmana passada que la convenció s'obria sobre literatura catalana.

—Les obres escrites en anglès ben català, són les de la Fundació Bernat Metge—dida un.

—L'autor que té el lèxic més ric i no afegeix un altre—és Tàrric.

—Tàrric?—Són un rector, o sacerdot, i afegeix, paradoxalment Pich i Pon amb la més gran honra feta:—Ala, sí! En Rafael Tàrric i Maria.

A la manera d'Aladi

A València, al carrer de la Pau, hi ha una soterrània militar al nom de la qual, segons un pòdol que hi ha a la façana, és El Soldado Desconocido.

Ets dit un amic subscritor que, no fa gaires dies, treballant a l'estimadíssima ciutat, va passar per davant de la dita soterrània. Va veure-la, a dir-hi, que hom prenien la mena d'un vestit a un soldat. La semblança reconeixent en aquell soldat un autor tan gran, al qual, per cert, li convenia començar a parlar.

Però el nostre bon subscritor va marxar sense dir-li res. Ets dit?

—Crec podria dir res al meu amic soldat, si es trobava prou bé en El Soldado Desconocido?

Un pròleg suculent

Fa dos diumenges, a la tarda, al Centre Català de Barcelona, de la veïna ciutat, ha estat el dia del matx que ens porta el títol, original del president de la Cambra de la Propietat Urbana barcelonina i resident a l'habitatge local, senyor Pere Nusslein.

Ahims, al migdia, l'autor convida a un dinar la premsa i altres amics i personalitats. Entre els convidats, hi havia el conegut músic Casvià Casademunt i el no menys conegut dibuixant Passadell.

Tots, doncs, estaven ben predisposats per a Pedra; i els aplaudiments no foren reguipats.

El músic, a la nit, deia:

—El que m'ha agradat més ha estat el dinar, que en podríem dir el pròleg d'El matx que ens porta el títol.

—Efectivament—alegi un altre—. Però aquest suculent pròleg ha estat el bé que ens porta el mal.

Albert de Sicília Llanas i Castells—per a molts, el senyor Llanas; per als íntims, En Llanas, simplement—va morir a Barcelona el 10 de desembre de 1915, després de vuit mesos de llit a conseqüència d'una caiguda. Foren vuit mesos de sofriment, però durant els quals Albert Llanas no va deixar mai el seu bon humor característic.

Quan, havent caigut, el portaren, mig fet malbé, a pes de braços a casa seva, una de les filles d'En Llanas va preguntar-li si s'havia fet mal.

—Quines preguntes més poca-soltes!—respongué el seu pare—. M'he fet un bé, si et sembla, caient escales avall!

Vaig tenir la sort de conèixer Albert de Sicília Llanas, aquell home d'enginy del qual es contenen tantes anècdotes, moltes de les quals s'han incorporat al folklore fins a fer-ne oblidar, de vegades, l'autor.

Llanas era un home d'enginy natural i ràpid, dominador com ningú del secret de les frases que tanquen de cop una qüestió amb un gran esclat de riallades.

No oblidem que Llanas fou fundador i director d'una publicació satírica i combativa, *Un Tros de Paper* (1863). En aquest setmanari col·laboraven, entre altres, Josep i Antoni Feliu i Codina—el primer d'aquests dos germans havia d'ésser, anys més tard, autor del popular drama *La Dolores*—.

Robert Robert, Josep Maria Pascual, Aulés, Altadill, Frederic Soler, Conrad Roure i el caricaturista Tomás Padró.

Un dels èxits d'En Llanas fou aquella cànica paròdia que escriví del *Diario de Barcelona*. En tinc ara un exemplar al davant i hi trobo un article signat pel senyor don Antonio Brusi, escrit en el to seriós propi del Brusi i titulat *De la necesidad de la pena de muerte*, en el qual s'acollia:

«Bueno será difundir y propagar la pena capital y prudente será empezar con denuevo a ejercitarla comenzando cuanto antes por los pequeños contribuyentes...»

Són proverbials moltes de les facècies i estratagemes del nostre humorista quan de diners es tractava. Bohemi empoderat, havia passat moltes temporades primes, en la seva llarga vida.

Una vegada que, havent enllestit un encàrrec, es presentà a portar-lo i a cobrar-lo, el que li havia fet li preguntà:

—Quan vol cobrar, senyor Llanas?

—Ahir—respongué l'interrogat davant una pregunta tan incomprensible per a ell.

Recordo haver llegit, a començaments d'aquest segle, en alguns despatxos de procuradors i advocats, una mena de popular autor de *Don Gervasio o l'engendrat* que, impena en grans caràcters i que deia així:

«Recorda que el jutge pot condemnar-te»

a pagar, però al que no podrà mai condemnar-te és a tenir diners.—Albert de S. Llanas.»

Què es pot argumentar contra tan sàvia màxima, a veure? ...

Quan l'acadèmic Fabié va publicar la seva absurda traducció de la *Lògica* de Hegel, els crítics de l'època—entre ells el cèlebre Leopoldo Alas, Clarín—s'abraonaren, amb tota raó, contra el traductor.

Fabié es va defensar com va poder, i amb

Albert Llanas

més vehemència sobretot dels que li tiraven en cara que, magníficament enxufat, cobrava de sis o set cèrrecs oficials.

Llanas va prendre part en la polèmica, defensant Fabié en un article d'on cullo aquesta frase:

«El señor Fabié no será filósofo. Conformes. Pero habla como un libro... de cocina, que es el más substancioso de los libros, el de mas enjundia, al menos.»

Una temporada que Llanas va viure a Badalona, tan bon punt trobava un amic, li anhelava el seu nou domicili i, perquè se'n recordés, li donava una targeta senyalant amb un puny el lloc que, en clar, el nom, Albert de Sicília Llanas, i aquesta salutació, en versos:

Montaner, Canyelles, vint-i-dos bis,
beuvas, poma i sagna pas.

Hi constava, també, el nom de Badalona. Però més important que res era el versos de la targeta, on, envengats amb la paraula *Humor*, constaven les lletres de senyals de Barcelona i cançons a Badalona, i viceversa, del maneta de veure que anaven a l'obra de Tardor, aquell munt de commemoració que en aquell temps molta popularment els meus de *humor de joc i de gaudir*, per les designacions que contenien.

Fabié de bon llegir, en la targeta d'En Llanas, al capdell de l'obra, aquesta salutació:

En aquestes festes que demanen un regal no oblidem que:

J. ROCA JOIER

PASSEIG DE GRÀCIA, 18

PRESENTA

JOIERIA:

Al costat de la joia de gran preu, el joier discret de gran to i d'execució impecable.

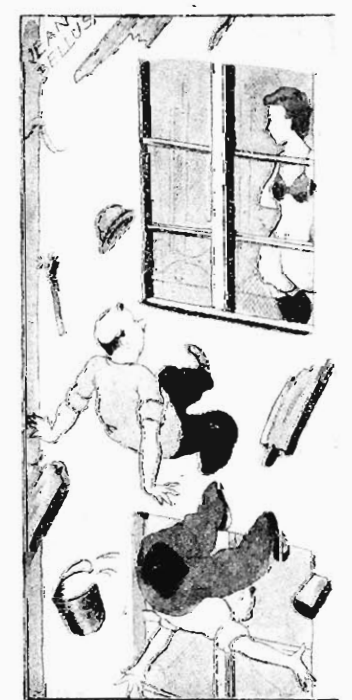
RELLOTGERIA:

Les màquines de més qualitat i els models inimitables de Patek, Longines, Cyma, Zenith, Vulcain, Movado, Liema, Haas Neveux, etc.

ARGENTERIA:

Ultra les creacions pròpies, les darreres troballes de l'orfebreria nacional i estrangera, on el gust més depurat s'alia amb l'execució més perfecta.

«un regal de J. Roca, el joier de moda, és un regal amb personalitat inconfusible»

LES GRANS IMPRESSIONS

—Oh! Has vist, Ramon?

(Marianna, París)

—Estàs demostrant, senyors jorats, que el meu dibuixat esgotat la creia. Però, amb la mà al cor, diguem-ne: què no ha tingut, en la seva vida, un moment de felicitat?

(La Roca, París)

L'APERITIV

Els llanues. — El nostre país, com tots els països del món, està ple de llanues. En tre aquests éssers, generalment catastròfics, cal destacar en primer lloc el llanuà agressiu. El llanuà agressiu és aquell personatge que té tres o quatre punts de guilat, que viu dins del núvol de les seves idees tronadíssimes, el qual núvol no el deixa tocar de peus a terra, i que agraïx tothom que pot amb la manguera suportera de les pròpies idees. Aquest llanuà acostuma a ésser un hipotòmic anici, que es creu haver resolt un problema d'ordre científic, o bé es creu haver trobat el sistema més eficient de cordar-se els elàstics o de fer parir les dones sense dolor. Aquest llanuà s'escolta en una forma al·lucinant, arrossegant les síl·labes, i es prodig en capelles, en pessics, en arrapar-vos la solapa i en fregar-vos una mena d'ale apòstol per la punta del nas. Porta constantment el seu programa sota l'axella, i ataca bisbes, governadors civils, personatges de pas, cambrers de cafè i entremetuders de cas. Es fa un tip de passar targeta, i aulques no vulgues vol ésser presentat i vol encabir el terratrèmol de la seva contrarietat en aquells precisos cinc minuts desagradables en què esteu fent tard a una hora, o bé esteu sota la influència d'un començament d'aire, o se us ha plantat al davant vint i tres minuts de les escombraries. En aquells cinc minuts, el llanuà agressiu us ataca materialment pel coll i, insensible a la traça de puntes agres i amb una insensibilitat cruel, us fa encallar la seva consumació dels segles. De vegades les tensions d'aquest subllanuà són modestes, però a vosaltres, sense saber per què, us horripilen, i fugiu del subllanuà fins a gratar la incorrecció.

Un altre tipus de llanuà vulgar dins la categoria semi-agressiva, és el llanuà malalt o que es pensa estar malalt. Aquest home de color trencat, d'aire horribol, de gestuació insignificant, fa ús de la seva barra patològica amb la insistència musical del grill, en els detallets arriba a un realisme impudic, i aquest llanuà, si és una plaga passadora per a la societat de la seva època, arriba a les proporcions d'un gran enverinat i dolorosíssim per a la porta la milia que el té de digerir.

Una altra mena molt corrent de llanuà és el llanuà tímid. Aquest llanuà tímid és aquell que se us enganya i arrossega una conversa inarrossable només perquè li manca l'esma d'acomodar-se. És aquell que quan aneu de pressa pel carrer us atura, perquè la timidesa en ell es converteix en una mena de vertigen i l'engoleix fatalment dins l'abisme d'un diàleg forçat que és precisament tot el contrari d'allò que el desitja; perquè el llanuà tímid no té necessitat ni cap interès per aturar-vos a cap ganes de dir-vos res. El llanuà tímid acostuma a ésser un personatge anglès sense gota de del, fa ús dels llocs comuns amb una candidesa tan mancada d'imaginació que moltes vegades frega la zona de l'ironisme pur. Té ha llanues tímids, però que són capaçs d'una traca excepcional que podrien, a l'home, fer coses memorables, però les seves gràcies i les seves arts passen ocultes als ulls de la gent, i es mantenen sense que ningú descobrís les reserves de mel o de grandesa que hi ha en els fons d'aquests llanues tímids, perquè la seva desconfiança tímida només els deixa actuar en el sentit de llanues.

La majoria de la gent sent odi pel llanuà tímid; acostuma a dir-ne penaments i a tractar-lo amb desconsideració. La sabent que la majoria moltes vegades és injusta en el cas del llanuà tímid no li sap veure el horribol de ploma d'àngel en el seu abric d'elaborat nímba aureola de color groc tendre que nimba les ales desmuntades del seu barret.

El tipus més abundant de llanuà és aquell del llanuà normal, que no és tímid, ni agressiu, ni es guilla, ni perseguit, sinó que només és llanuà. És aquell que no té deus més, però que sempre que gira una roda quin home més pesat! Acostuma a general a ésser un senyor satisfet d'ell mateix, de la seva dona, dels seus fills, de la seva amiga, de la seva dentadura postissa del seu negoci, dels seus dependents, del seu sagre, del seu gos, del seu automòbil, de la llevadora que presta els seus serveis a la seva llar prolífica. Aquest tipus de llanuà és una salut excel·lent, moltes vegades, a les coses que no tenen res de particular, fins són intel·ligents, acostuma a anar a l'acostuma a ésser generós, té gana, té a les gràcies que vulguen i en certs moments de la seva vida és discret i tot, us ha ofès mai, alguna vegada us ha donat un cigar, us ha pagat el tramvia i ha parlat de vosaltres. En realitat no hi teniu res en contra, però hi ha una cosa terrible i indefinible que us el fa pesat, que us el fa intolerable, que us invita a l'insult, que us fa desitjar que li passés alguna cosa desagradable o que la dona li sigui infidel.

Tots aquests tipus són els que podrien dir-ne llanues absoluts. Llunues per a tot hom, en tots els climes i en tots els moments de la història. Després hi ha llanues relatius, que només ho són per a determinades persones, les quals poden ser també llanues o tenir un tant per cent de llanues per a un altre grup determinat de persones.

Ésser llanuà és una condició humana i tots se senten un tant per cent de la formació de la nostra ànima. L'home que no té absolutament res de llanuà, o existeix, però quan parlem de llanues vol dir els integrals, i si no els integrals, aquells que la condició de llanues és el defecte i tant més fort de la seva essència.

Generalment el llanuà pur té a favor la festa moltes vegades en estat de gràcia perquè la facultat d'ésser llanuà, és una força i com absorbeix, que enclou moltes argües de la luxúria, l'avarecia i altres peces capitals. És difícilíssim trobar un associat o un escapatot o un lladre professional que la categoria dels llanues purs. És molt possible però que entre els eremites de la Tebaïda hi hagués un llanuà pur, com també és possible trobar-los dins d'aquella classe privilegiada d'hommes que se'n van del Jif del cel.

JOSEF MARIA DE SANCARNA

CAPELLERIA de primer ordre

TINTORERIA de qualitat

MASO

Rda. Universitat, 4 - Telèfon 19893

Es reben encàrrecs per telèfon

VAL per 10 per 100 de descompte

Josep Aguirre i Matriol

Josep Aguirre i Matriol és un dels poetes valencians que es varen formar al voltant dels jocs florals de La Rat Penat, per bé que no fos un dels més assidus concurrents a aquesta mena de certàmens. L'any 1883 guanyava, però, la flor natural en uns jocs florals on actuava de mantenedor l'ex-mintre valencià de la primera República Espanyola Josep Cristòfol Sorni.

Aguirre i Matriol, com a poeta, creà les seues senzilles i sentimentals, amb una bona dos de subjectivisme. Gairebé totes les seues poesies valencianes integren un llibre titulat *Ecos de la Caseta Blanca*.

La Caseta Blanca era — i és — una finca situada en terrenys de Betera, en un indret agradable i joia. La Caseta Blanca era un lloc on es reunien moltes personalitats literàries de l'època. A la Caseta Blanca, finalment, va morir el gran poeta valencià M. Querol.

Josep Aguirre i Matriol, que tenia tanta sinceritat i llum, va dedicar a l'exercici poètic, no només a la poesia, sinó a la prosa. Aguirre i Matriol havia nascut a la Vilanova de Grau (avui Ciutat de València) el dia 15 d'agost de 1870. Fill d'un agent de duanes, fou enviat a Marsella a estudiar la llengua francesa. En tornar, es dedicà a les activitats comercials fins a la seua mort, esdevinguda el 30 de setembre de 1920.

Josep Aguirre i Matriol pot ésser considerat com el fundador del negoci d'exportació, avui tan important al País Valencià.

En els seus últims anys, Aguirre i Matriol va viure a la Ribera, per l'altre costat, per Alzira, pels camins vorejats de fronda, sense el cel sense taca, caminant i caminaven dos ciutadans francesos. Ambdós duïen el cognom Fournier. Ambdós eren per ofici anar vagant pels diversos països. Per mantenir-se només comptant amb les monedes que els donava el bon poble després dels seus concerts, a l'aire lliure, de flauta i de violí.

En els seus últims anys, Aguirre i Matriol va viure a la Ribera, per l'altre costat, per Alzira, pels camins vorejats de fronda, sense el cel sense taca, caminant i caminaven dos ciutadans francesos. Ambdós duïen el cognom Fournier. Ambdós eren per ofici anar vagant pels diversos països. Per mantenir-se només comptant amb les monedes que els donava el bon poble després dels seus concerts, a l'aire lliure, de flauta i de violí.

Per això es varen posar en comunicació amb el senyor Francesc Sagrista i Coll, propietari de vaixells i home expert en mar. A l'esmentat senyor li exposaren llur propòsit d'exportar taronja, cosa en la qual ell no havia pensat fins aleshores. I com que no tenien mitjans econòmics per convertir el propòsit en realitat, per això acudí al senyor Sagrista i Coll. Però aquest no volia l'assumppte clar i els donà una condició dilatoria, que implicava una negativa.

Mes-hores va intervenir el senyor Aguirre i Matriol, que era dependent de la casa i que havia escoltat les paraules dels francesos. Així es va arribar a un acord, mitjançant el qual la casa Sagrista i Coll aven-

caria una quantitat per a l'exportació a tall d'assaig i, un cop venuda la taronja exportada, es cobriria els avenços i les despeses i lliuraria els guanys als iniciadors. Tot seguit, els senyors Fournier compraren taronges d'Alzira, les acondicionaren en caixes de fusta (com encara es fa, però sense paper) i les trameteren a la casa Dan Roggers i Companyia, de Liverpool. Poc després, la casa anglesa comunicava que les caixes trametes — cinquanta — havien estat venudes a preus satisfactoris.

Un característic paisatge de tarongers amb palmeres decoratives

I així va començar un negoci que avui es compta per molts milions de pessetes i uns quants milions de caixes; un negoci tan poderós que ha aconseguit canviar el paisatge de molts pobles. Així com a les darreries del segle XIX fou quan començà el creure de tarongers en carta escada, a les darreries del segle XIX — per la circumstància explicada — començà el creure de tarongers en una escala molt més gran, de cara a les amples possibilitats de l'exportació. D'aquesta manera, molts pobles que només tenien algun taronger isolat, convertiren gairebé tot el terme en camps de tarongers, determinant l'alludida transformació del paisatge.

Altament, el senyor Aguirre i Matriol inicià altres negocis d'exportació, com el de la cebeta, que primerament va adreçar a Liverpool i que després va pendre una gran volada, arribant fins als mercats nord-americans.

També va comprar una partida de tomàquets de l'horta de Torrent i la va trametre a Liverpool. La casa corredora hagué de regalar-los, perquè allà no els coneixien encara. En el vaixell següent, el senyor Aguirre i Matriol envià una doble quantitat de tomàquets, que ja assoliren preu, encara que no bastant per a cobrir les despeses. No obstant, el senyor Aguirre i Matriol seguí les trameses fins arribar a la consolidació d'un negoci que importava uns quants milions anuals a base dels tomàquets de l'horta de Gandia; negoci que avui ha desaparegut a causa de les tarifes prohibitives.

I heus ací com es pot ésser poeta i comerciant. Josep Aguirre i Matriol fou, per exemple, aixoplugat a casa seva el general carlista Dorregaray i el general revolucionari García Villacampa. Per tot això, hi mereix la làpida que el recorda en un lloc tan estratègic com l'Estació Marítima del Port de València.

ALMELA I VIVES

Mirant a fora

Roosevelt en família

Els financers americans no estan gaire tranquils amb les experiències de Roosevelt. El president pertany a una família antiga, i com a tal molt conservadora, que no sent massa confiança per la seva política.

Un cosí del president, Philip Roosevelt, de professió agent de canvi, li escriu: «Sóc, com saps bé, administrador de la fortuna que et va deixar ton pare. En els moments actuals, és impossible saber on col·locar diners amb seguretat. Per tant, l'agència que em jessis saber: primer, si tens intenció de desvaloritzar encara més el dollar; segon, si seguiràs despenant els diners del país a un ritme que ens durà indelectiblement a la inflació; tercer, què penses fer de la plata metall.»

Des de la Casa Blanca, el president respongué, laconic: «Dear Phil, ets tu l'administrador.»

Philip s'atanyà a respondre: «Estimat cosí Franklin: Donada la teua lamentable manca de col·laboració en l'administració dels teus diners, he cregut bé vendre totes les teves accions i emprar el producte en paper de l'Estat. Et demano que et fixis que, així, ara ets tu l'administrador.»

La valisa diplomàtica

Els telegrames de les agències han fet saber que el president de Bolívia, elegit no fa gaire, Tamayo, havia estat detingut per uns facciosos.

Pels volts de 1908, rodava pel boulevard parisenc Saint-Michel un jove bronzejat, de cabells de banús, poeta, pianista i budista, amic de Rubén Darío, que amb veu formidable recitava versos a les xicotes. Era Tamayo, el qual, però, aviat se'n tornà al seu país, on fundà un diari de combat: El Hombre Libre.

En 1920 tornà a Europa, com a membre de la delegació boliviana en l'Assemblea de la Societat de les Nacions. Tamayo havia confiat a un secretari, Espada, un d'aquells sacs de cuir provants d'un pauc de combinació, anomenats valises diplomàtiques.

—Teniu present—recomana—que el secret és l'ànima de la diplomàcia. No us separeu mai de la valisa, però mai, en cap moment ni per cap pretext! Si cal, defensend-la amb les armes!

Espada traginà el sac de La Paz a Mol·lendo, de Mol·lendo a La Hazaña, de La Hazaña a Nova York, de Nova York a París, de París a Ginebra, sense perdre'l mai de vista.

Però un dia, el jove secretari va descobrir que la valisa el secret de la qual havia de guardar aduic explicant la vida, només solia contenir la roba bruta de Tamayo. Calgué la intervenció dels amics perquè l'entant secretari no li enviés els padrins...

«Made in Austria»

Hilfer, Goering i Goebbels discuteixen. El Führer demana a Goering:

—Si esclata la revolució, què fareu vosaltres?

—Jo —respon Goering— me n'aniré en avió.

—Jo —diu Goebbels— fins una caseta en un bosc on no en trobarà ningú.

Pel que fa a Hilfer, segueix sense dir res malgrat les preguntes dels altres. Finalment, respon:

—Jo, al capdavant, sóc estranger.

Americana

Gibson Dailey, de la Universitat de Pennsylvania, s'ha entretingut a calcular que als Estats Units bé hi deu haver treta milions d'homes que s'abstinguin, uns cada dia, altres dia per altre, de manera que entre tots aquests homes es perdien més de mil cinc-cents milions d'hores cada any.

Dailey voldria que tot aquest temps fos esmerçat en l'obra de redreçament nacional. I com que tota ximpleria troba eco, alguns estudiants de Pennsylvania s'han deixat barba, seguint el consell de Gibson Dailey.

Ara que l'American Weekly comenta que, a jutjar per les notes obtingudes, aquests estudiants no han esmerçat pas estudiant el temps que han guanyat no afaitant-se.

Propaganda

La idea que les majors personalitats de Berlín demanessin diners pel carrer, ha estat un èxit.

Goebbels estigué a punt de morir esclatat per la multitud i es féu fonclis, Hitler no s'atreu a captar de por d'interrompre el tràfic.

La collecta va plantejar un petit problema: què dels dos ha recollit més, Goering o Goebbels? Per tal de no rebre cap susceptibilitat, hom s'ha limitat a dir que entre tots dos havien recollit dotze mil marcs. En canvi, el pobre burgmestre de Berlín només n'arreglègà cinc-cents.

La caritat ben entesa

Aquesta capta de Berlín fa recordar una anècdota de Henri Groule, un home que ha mort fa pocs dies, autor de moltes comèdies representades als teatres dels bulevards de París, però sempre signades per algú altre.

Un dia de capta, Groule donava a tota noia que se li presentava, amb una generositat incansable.

—Ets molt generós—va dir-li Mirande, que l'acompanyava.

—No t'ho creguis —respongué adrapant Groule—, és que sóc tímida.

Est en la mida
Carbates inarragables
Dijames a bon preu
JAUME I, 11
Telèfon 21668

Crisi i armaments

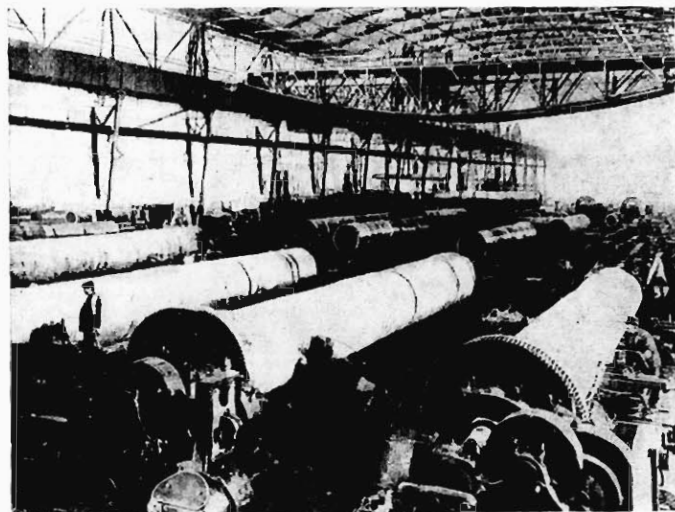
Tots els que tenen o es creuen tenir una autoritat derivada de la seva posició política o de la notorietat assolida, afirmen que el món està en crisi. Afirmació solemne, però que també pot considerar-se superflua, ja que no hi ha ésser humà que no constati que les coses van malament, i no estigui d'acord a reconèixer que en el passat anaven millor.

Però cal que ens entenguem a quin pasat es refereix. Aquell benestar que es produí, una mica pertot, immediatament des-

I així tots els altres països d'Europa, i el Japó i els Estats Units no es queden pas enters.

La voluntat de pau no es mostra sinó en les paraules, però no de fet. I una pau armada no és pas una garantia de pau.

Aquests dies, Benes ha dit que l'any 1935 serà decisiu per a la sort d'Europa. El ministre txecoslovac, que abans era optimista, ja no ho és.

Un aspecte de la fàbrica Krupp, a Essen

prés de la guerra, era fictici. El diner circulava abundantment, la producció industrial i agrícola era àmpliament consumida, i tot semblava que anés bé. Els nous-rics, producte típic d'aquella època, es creien que llurs fortunes eren inesgotables. Però aquells diners tan de pressa adquirits s'esvaïren, i la rarefacció de la moneda no es feu esperar. El benestar fictici tingué una duració molt breu. La crisi, o, millor dit, la misèria, aparegué pertot, i encara dura.

Aquell passat, doncs, en què no existia la crisi, ha de situar-se en els temps anteriors a la guerra, abans de 1914?

Recordem els temps prebel·lics, i recordem que també s'hi parlava de malestar econòmic — no de crisi: qüestió de sinònims —, i s'atribuïa a la mateixa causa que avui, per estrany que sembli: a les enormes despeses pels armaments, que consumien la major part de les reserves de l'Estat. Endeades Bebel a Berlín, Jaurès a París i Turati a Roma alçaven llur veu contra aleshores improductives; els fabricants de material de guerra seguien tenint els governs de tots els països com a clients.

Malestar, i no crisi, en l'estricta sentit de la paraula, perquè, malgrat tot, si no entre els governs, almenys entre els pobles existia una recíproca confiança que feia fàcil els negocis comercials, perquè es podia circular d'una banda a l'altra d'Europa sense passaport i la vida era barata, perquè, en fi, ningú no creia que fos possible una guerra europea. Ho declarà el mateix Bülow en les seves Memòries; però Bülow diu també que Alemanya fou empenya a la guerra, o almenys a avançar-la, perquè ja no podia suportar el pes feixuc de les despeses militars.

Com es veu, el malestar que començava a fer-se sentir en 1910 i la gran crisi actual deriven d'una mateixa causa: les enormes despeses per armaments.

A més a més, entre altres, un factor hi ha que agreuja la crisi actual: la desconfiança entre els pobles, que ha fet més difícils les relacions que abans de la guerra eren normals. I no parlem de les mesures adoptades pels Estats, que sota forma proteccionista han alçat una barrera infranquejable a aquella expansió comercial que és un dels principals factors del benestar econòmic.

Es deia que la guerra que durà del 3 d'agost de 1914 a l'11 de novembre de 1918 tenia la finalitat d'abatre tots els militarismes, de donar al món un assentament definitivament pacífic i poder esmerçar les enormes sumes que es destinaven als armaments, en coses més útils per a donar als pobles aquell benestar a què tenen dret.

Il·lusions, tot plegat. Segües de la més terrible desillusió, com hem de constatar avui.

Efectivament, avui tothom parla de pau i tothom prepara la guerra... una guerra que seria una guerra de pobles, i no, com en temps menys civilitzats, una guerra d'exèrcits.

Si vis pacem para bellum. Francesco De Sanctis, el gran crític italià, no sols ha demostrat que aquesta frase no és de cap escriptor italià i no se sap d'on ha sortit, sinó que així mateix ha demostrat la seva falsedat.

Però aquesta màxima segueix essent la norma. Hitler, després d'haver desenvolupat en Mein Kampf el seu programa ultrabellí-cós i ultrahegemònic, es convertí, tot just assolí el poder, en un cantor de la pau; però, a despit dels compromisos adquirits, Alemanya ha donat un increment febril al rearmament del Reich. Mussolini, després d'haver preparat la joventut per a la guerra, ha volgut fer marxa en terra i només parla de pau; però les despeses bèl·liques consumeixen la major part del pressupost italià. La U.R.S.S. es declara pacifista a ultrança, però es diu que té l'exèrcit més potent del món. França dedica gran part de les seves reserves econòmiques a la defensa nacional.

Però, d'on ve el perill, on hi ha aquesta força misteriosa que manté tot Europa en estat de persistent preocupació, que fa veure l'esdevenidor de colors ombrívols?

Els homes que avui governen Alemanya tenen una mentalitat per l'estil de la dels que manaven en temps de Guillem II.

Després de Versalles, Anglaterra i França havien reduït les despeses militars. Però des de 1927 ençà les coses canviaren, i ambdues hagueren de reprendre la política d'armaments, havent obert els ulls davant del perill.

I no obstant, els mitjans per a evitar-lo no mancaven, fins foren tractats durant la Conferència de Versalles.

A propòsit d'això, sigui'n permès de reproduir un episodi d'aquells temps, no gaire conegut.

El 14 de març de 1919, Wilson, Lloyd George i Clemenceau estaven reunits a París, a l'Hotel Crillon. La conversa sobre el tractat de pau feia dues hores que durava, sense secretaris ni intèrprets. Clemenceau exposava amb insistència la tesi francesa i es mostrava poc content de les garanties que li oferien: desarmament, desmilitarització, Societat de les Nacions, etc.

—Cal—deia Clemenceau—ocupar la riba esquerra del Rin. Cal que aquesta zona resti interdicta a l'acció política i militar d'Alemanya.

Lloyd George i Wilson escoltaven. L'anglès seia en una butaca amb el cap entre les mans, quiet com una estufa. Wilson tenia els braços creuats al pit i mirava Clemenceau fixament. Quan el Tigre hagué acabat, Lloyd George repregué les objeccions de Kerr i Clemenceau les de Tardieu. Wilson romania silenciós. Tot d'una, Lloyd George s'alçà, s'acostà a la finestra, mirà una bona estona la plaça de la Concòrdia, amb el Palau Bourbon i el Quai d'Orsay velats per una pluja fina, com si l'espectacle l'interessés enormement. De sobte, girant-se en rodó, digué a Clemenceau:

—Senyor president, i si us ofereixo, en comptes d'una ocupació de la riba esquerra, una aliança militar de la Gran Bretanya, amb la garantia del nostre exèrcit en cas d'un atac per part d'Alemanya?

Wilson, impassible, afegí:

—En nom dels Estats Units, ofereixo a França la mateixa garantia militar i en les mateixes condicions.

El Tigre quedà convençut. L'endemà acceptava l'oferta dels dos aliats, amb les clausules que s'havien estipulat. Fou doncs una pau anglo-americana.

Què va ocórrer després?

El pacte, la solennitat del qual hauria assegurat la pau a tot el món, fet reduir els armaments i evitat en bona part la crisi subsegüent, no es conclougué perquè el Senat americà no va voler-ho, i perquè Lloyd George seguí una política precisament oposada a l'anunciada en l'entrevista de l'Hotel.

Les conseqüències ja són prou conegudes. Alemanya ha reprès ràpidament el lloc perillós per a la pau que havia abandonat per poc temps; la cursa als armaments cada dia és més una realitat; les desconfiances s'accentuen, i la crisi també.

Anglaterra s'adona del temps perdut i vol reparar-ho. Baldwin, Austen Chamberlain i Churchill hi veuen clar. La sòlida unió de França i Anglaterra potser pot evitar la guerra, però no creiem que pugui influir sobre la crisi.

TIGGIS

SI ES ELÉCTRIC I DEL VOSTRE AUTOMÒBIL

GADATGE ELÉCTRIC

CARRER MÓIA, 618 (Arbúria i Diagonal)

J. Casanova

CAMISERIA I GÈNERES DE PUNT

Darrerera novetats en gèneres de punt de totes classes

Especialitats en camises a mida i trajes interiors de llana

Mitges Subur, exclusives

ANTIGA CASA COLLEFORNS SALMERON, 99

TELÈFON 74574

GUTENBERG, S.A.

Fàbrica de maquinària per a les Arts Gràfiques

Nàpols, 215 • Telèfon 55723 BARCELONA

Aquest número ha passat per la prèvia censura

M. PINTÓ

CAMISER

ESPECIALITAT EN LA MIDA = CREACIONS EXCLUSIVES

RAMBLA DE LES FLORS, 18

TELEFON 18834

Societat Espanyola de Carbur Metàl·lics

Correu: Apartat 190

BARCELONA

Telèfon 73013

CARBUR DE CALCI: Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcubion (Corunya); : OXIGEN 99 % DE PURESIA, Fàbriques a Barcelona, València i Cerdova; : ACETILLEN DISSOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid, València i Cerdova; : FERRO MANGANES i FERRO SILICI; : SOCARRIMAT i SECAT de fàbrica; : CÀLCI i altres reaccions; : CALEFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstics; : GENERADORS, BOMBES, MANOMETRES, materials d'exportació per la SOLDADURA AUTOGENA

PRESSUPOSTOS, ESTUDIS, CONSULTES I ASSAIGS GRATIS

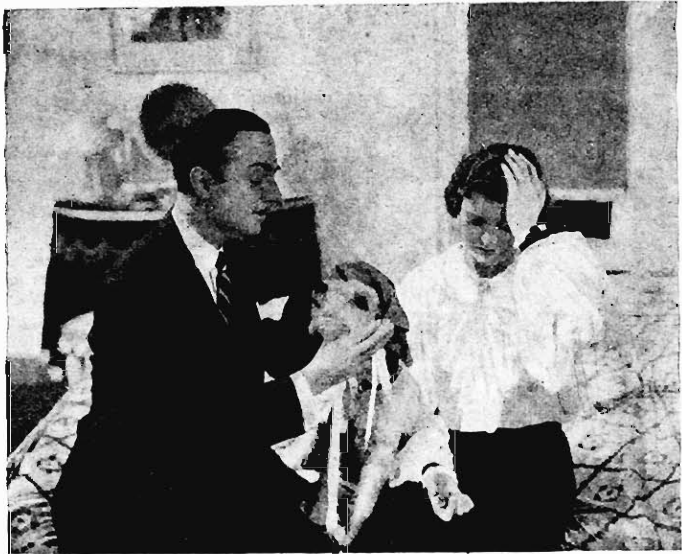
EL CINEMA

HUMOR I MISTERI

«El sopar dels acusats»

Encara que conegut sobretot pels seus films sobre paisos llunyans, la veritat és que el director W. S. Van Dyke ha conreat tota mena de gèneres. Darrerament ha provat diverses vegades el film policíac, però mentre que amb *L'assassinat a la terrassa* i *Mans culpables* no feia sinó conformar-se a la tònica dominant, sense renunciar per això a la personalitat en l'estil, en canvi amb *El sopar dels acusats*, bé podem dir que ens ha sorprès de debò, oferint-nos

l'interès del film. Res no hem de dir respecte al primer, que no podia sorprendre'ns, per tal com ja fa temps que el tenim per un dels millors actors de Hollywood. En canvi, Myrna Loy està aquí com mai no l'havíem vista. Plegats, fan una parella tan feliç que donen enveja, i efectivament, entre el públic en sortir podien sentir-se exclamacions com: «Quin marit!» o bé: «Quina muller!» Dominant amb un bon humor inalterable tots els trencacolls de l'a-

Les tres vedettes del film: William Powell, Myrna Loy i el «bearded man»

amb aquest film quelcom de personal i de molt nou dins les regles del gènere. En *El sopar dels acusats*, efectivament, l'humor passa davant del misteri i la intriga queda projectada a segon terme per a deixar lloc a la diversió, puix que si volguéssim qualificar amb poques paraules aquesta cinta, diríem: *El sopar dels acusats* és una de les pel·lícules més divertides que hem vist enguany.

Aplegant els tòpics del gènere, estilitzant-los sota la influència polaritzadora de l'humor, W. S. Van Dyke ha bastit un film policíac que sembla ésser una broma sobre les regles del gènere. I ara no aneu a creure que la intriga sigui poc seriosa, en el sentit d'arbitrari, posada aquí com a pretext. Res d'això. W. S. Van Dyke no ha cercat de facilitar-se la tasca, oblidant-se del rigor de l'anècdota en benefici dels gags i detalls pintorescos i imaginatius per ell. Ha sabut, al contrari, jugar per partida doble, bastint una intriga complexa, així sí, complexa a gràcies, i no deixant-se al mateix temps dominar per la serietat de l'assumpte, sinó dominant-lo amb aquella esplèndida ironia que comunica al film el seu sabor tan especial.

William Powell i Myrna Loy centralitzen

ventura, donen un espectacle reconfortant de debò.

Com que el públic està molt distret amb les peripecies marginals que són la sal del film i el desenllaç, per no contrariar l'esperit del gènere, arriba precipitadament i d'improvís, moltes persones queden un xic desorientades i poc satisfetes de la solució. La culpa no és del film, que com ja hem dit és seriós en aquest sentit, sinó de la distracció de què ells han estat víctimes. Precisament ens trobem davant d'un film en el qual l'espectador pot per ell sol arribar a la solució, o almenys a sospitar-la.

Efectivament, a partir del moment que hem identificat el cadàver de Wynant, hauríem de descobrir el gran impostor que és MacCaulay, l'advocat. Per dues vegades, MacCaulay de visita a casa de Nick, el detectiu, ha rebut comunicació per telèfon de noves que donen fe de vida de Wynant. La darrera vegada afirma que s'acaba d'assabentar que Wynant ha tractat de suïcidar-se. Naturalment, quan sabem que Wynant està enterrat fa tres mesos als sotans del seu laboratori, queda evidenciada la falsedat de totes aquelles crides telefòniques destinades a desorientar el detectiu i per tant la culpabilitat, si no pròxima, almenys mediata, de l'advocat.

Així queda tot aclarit des del principi. Quan Wynant en reclama a la seva secretària els diners sotrets per aquesta, so lament pot recuperar-ne la meitat, sospita que entremig hi ha un home. La dona, esperada davant de l'actitud decidida amb què Wynant es llança al carrer, avisa a MacCaulay que es posi en guàrdia. Aquest s'avança i mata Wynant i després també la secretària. Amb aquest doble crim, l'advocat creu haver fet una tasca perfecta que l'ha d'alliberar de tota sospita. La policia acusarà de l'assassinat de la secretària al seu amant, que és Wynant, i així estarà llançada damunt d'una pista sense sortida, ja que Wynant, mort, no podrà mai contradir-la. Quant a la desaparició del difunt, que a la llarga hauria pogut comprometre l'advocat, queda explicada. És la desaparició voluntària d'un home que fuig de la policia.

Hem fet una cosa que no acostumem mai, i és referir l'argument. Ho hem fet per creure-ho útil en aquest cas.

JOSEP PALAU

PANORAMA

«La dona del meu marit»

Hem anat a veure *La dona del meu marit* simplement perquè es tractava d'un film Columbia, la marca que amb *Furs humans* i *Succés una nit* ha evidenciat una orientació molt esperançadora.

La dona del meu marit no és ni ombra del que són aquells dos films, però de totes maneres cal considerar-lo. Si David Butler, el director, s'hagués mostrat més agosarat, hauria pogut fer una cosa important. Calia conduir el film vers un clima decididament líric, sense compromisos amb la realitat material dels fets.

Es tracta d'un home que en arribar als quaranta-nou anys d'una vida dedicada tota ella als negocis, sent amb una aguda intensitat la recança d'una vida malversada. Vol ésser-hi a temps encara i es llença així a una recerca febril del temps perdut. A la seva edat, fuig de casa amb una noia i per un any tracta d'enganyar-se. És l'evasió fèctica. Un motiu excel·lent. Il·lusió que es desplaça aviat, deixant l'aventura al mateix lloc d'un any abans.

Publi Cinema

Quan ens vàrem referir aquí a *Montserrat, muntanya santa*, documental projectat al Publi Cinema, no l'havíem vist encara en projecció pública, per això no diem res de la retolació del film, per la qual — més val tard que mai — devem felicitar l'empresa, puix que aquesta va tenir el bon gust de fer-la en català. Creiem que val la pena d'assenyalar aquest fet, rigorosament excepcional en les nostres pantalles.

Dijous, al C. E. de C.

Dijous, al Centre Excursionista de Catalunya, tindrà lloc la conferència del doctor Jeroni Moragues: *Arqueologia del cinema. Visió humorística amb presentació de peces anatòmiques*.

Forma part del cicle de conferències i projeccions organitzat per la Secció de Cinema de l'esmentada entitat.

Una revista

Entre les revistes de caràcter cinematogràfic que han sortit darrerament, devem destacar *Cine Arte*, indiscutiblement la més important de totes des del punt de vista material. Naturalment que si d'això solament es tractés no n'hauríem dit res, però és que aquesta revista revela a més una orientació molt consoladora dintre el panorama descoratjador que aquestes publicacions acostumen a oferir. I sabem que aquesta orientació es marcarà encara més en el proper número.

S'ha tractat de fer una revista per al gran públic sense plànyer res de totes aquelles bagatelles i frivolitats que el gènere comporta, però sense oblidar de prestar atenció a tot el que sigui insinuar, enmig de tot allò, una literatura preocupada de cultura cinematogràfica autèntica.

Petites notícies

W. S. Van Dyke, l'autor d'*Ombres blanques*, del qual acabem de veure aquest divertit *Sopar dels acusats*, ha rebut l'encarrec de corregir i procedir a l'acabat del *Vel pítat*, la darrera producció de Greta Garbo, film del qual els productors no estaven gaire contents. Es parla també de Van Dyke per a dirigir una nova versió, sonora ara, és clar, d'*Anna Karenina*.

Merle Oberon, l'actriu anglesa que ha treballat amb Douglas Fairbanks en *La Vida de Don Juan*, debutarà en el cinema americà, seguint l'intercanvi establert entre Elstree i Hollywood, en un film el títol del qual serà *Folies Bergère de Paris*, amb Maurice Chevalier d'interpret principal.

Dilluns estrena

al

CAPITOL

Un film d'aventures cinematogràfiques

DINAMISME I

COMICITAT!

Una altra víctima

Una altra víctima dels americans: Anna Sten. Vam conèixer aquesta actriu amb el film alemany *Salt mortal*. Tenim un record molt vaguè del seu treball en aquella pel·lícula. En canvi, no oblidarem mai la seva actuació en *Karamassoff*. En aquesta obra de Fedor Ozep, Anna Sten ens va emocionar profundament. Poc maquillada, simple i sincera, natural i humana, fresca i espontània, directa, amb un joc molt personal i en tots moments animat per una subtil palpitació vital, Anna Sten impressio-

na de passar per l'adreçador. Així que posen els peus a Hollywood, totes les actrius contractades han d'avenir-se, esmaperdudes, a deixar-se anular la personalitat i a convertir-se en un dels mil soldats d'una tropa uniformada. A esdevenir noies d'uniforme. Els americans s'empeguen allò que ells creuen ésser el resum i compendi d'un tipus de dona. I totes les actrius han d'assemblar-se a aquest arquetipus. Quan un cotxe és declarat perfecte, tots els altres seran igual. I en fabricaran milers en se-

Anna Sten en «Karamassoff»

nava amb una força autèntica de la natura.

Però els americans — aquests americans! — la descobriren. I ens l'arrabassaren. Així que va arribar a Hollywood, la tancaren amb pany i clau dins un laboratori misteriós. I l'hi han tingut amagada durant dos anys. Durant dos anys ningú no l'ha vista. Però tothom n'ha sentit parlar. Els diaris se n'han ocupat copiosament. Tot el món s'ha assabentat que Anna Sten apareixia lentament, molt lentament, l'àngel. Que ja el parlava a la perfecció. Que el seu productor, descontent del primer film americà que ella va interpretar, el va destruir i el va refer totalment... Breu: una publicitat tan colossal com poc intel·ligent va convertir Anna Sten en una cosa fabulosa i rara. Finalment, el producte tan laboriosament elaborat ha aparegut a les nostres pantalles. Amb el film *La dama del bulvard*, ja comentat ací, Anna Sten s'ha presentat encarnant la Nanà de Zola. *Una Nanà* asseu ahurissant, com ha dit Jacques Deval, el gran autor teatral i crític cinematogràfic.

Fa temps, vam veure a l'Olympia uns pallassos que feien un experiment molt curiós. L'enfarinat tirava dins un aparell una pila d'ingredients. I, després d'unes divertides manipulacions, la màquina vomitava una noia encantadora. L'august, frotros d'imitar el seu company, repetia l'experiment. Però equivocava les dosis. I de l'aparell sortia un monstre repugnant. Del laboratori misteriós, en el qual, com hem dit, tancaren Anna Sten, ha sortit també un monstre. Un monstre exsangüe i artificial. Tan exsangüe com les figures de cera del Museu Grévin i tan artificial com la dona artificial de Metrópolis.

Hem dit que l'Anna Sten de *Karamassoff* era personal, simple, sincera, directa, natural i humana. L'Anna Sten americana és impersonal, complicada, insincera, sinuosa, artificial i deshumanitzada. I marioneta escandalosament. Els americans han volgut fer-ne una adversària de Marlene. I, per a batre aquesta, han volgut emprar les mateixes armes seves. Marlene Dietrich és una dona acabada, exhausta, amantada i afectada. Tot el que vulguen i una mica més. Ensinistrar una actriu durant dos anys per tal que reixi una imitació perfecta d'una cosa tan tronada com la Marlene, és una pensada que només es pot acudir a un americà.

Pobra Anna Sten! Qui l'ha vista i qui la veu! No és ni ombra del que era. Pobra rostre! Els llanquis l'han ribotejat, l'han perllat, l'han retocat, l'han porquejat fins a treure-li el vestigi més infinitesimal d'humanitat, fins a fer-ne una imatge la més a prop possible de la nina. Una ondulació sòlida i metàl·lica, amb uns bucles de llana o de cel·lulòide, que semblen haver-se exadit d'un aparellador de penitenciar. I unes celles obliques de japonesa (vampiresa mode de U. S. A.). I unes pestanyes que el rímel ha petrificat. I una boca insolentment maquillada. I quin joc! Quina afectació! Quina impassibilitat volguda! Davant aquest posat ahur, aquest aire llunyà i absent, cal recórrer a la trèder del marbre de l'estàtua, a la frase estereotipada de tots els caps de publicitat, mes cursis que intel·ligents. Uns ulls oberts i espantats, que claven una mirada lentament assujada davant el mirall, una veu tènue i estudiada — Marlene! —, i unes postures i uns saltirons falsament ingenus, completen el bagatge expressiu de l'Anna Sten que han fabricat els americans. Ah, els procediments americans! Tothom

rie. Així fabriquen les vedettes. Ah, la standardització!

I, per a acabar, els indispensables quatre mots entorn de l'eterna història: Pol·lós doblatge. El Principal i el Bose, dos di-nemes de Gràcia, només projecten versions originals. Per què? Perquè, a començaments de temporada, l'empresari va fer un plebiscit entre el seu públic. I els espectadors que es pronunciaren contra els dobles foren majoria. Què diran ara els distribuïdors que pretenen que el públic de barrada exigeix el *dubbing*? Però què saben els distribuïdors instal·lats en el seu despatx! És l'empresari que coneix les preferències del públic. I si tots els empresaris imitesin l'actitud lògica del de Gràcia, potser dels dobles no se'n cantaria ni gall ni gallina. I ara, després d'agrair els mots amables que el darrer número de *Cinema Actual* dedica als nostres articles sobre aquest tema, hem de dir que a França la crítica solent ha iniciat una campanya decidida contra el famós procediment. Jean Fayard en protesta des de *Candida*. L'esmentat Deval, que no cal presentar, ha dit a *Marianne*: «Jamais, un grand jamais, je ne rendrai compte d'un film doublé». I ha justificat la seva decisió amb arguments definits. I André Lang, des de *Gringore*, en anunciar una sèrie de comentaris contra el doblatge, el tracta de vulgar imitació que caldria perseguir en justícia, de traïció artística i de crim.

SERASTY GASCH

CATALUNYA

Tots els dies la millor realització de BENITO PEROJO

EL NEGRO QUE TENIA
EL ALMA BLANCA
LA PEL·LÍCULA DEL ANO

per
MARINO BARRETO.
ANTONITA COLOMÉ.
"ANGELILLO" i
PEPE CALLE

Un film que marca un innegable
progrés en la producció nacional
EXCLUSIVES BALART I SIMÓ

ENDING AMERICAN
ANGLO LIBRARY
FONTANELLA, 10

FANTASIO

DIA 24, NIT

L'obra cim del director rus
Alexis Granowsky

amb l'orquestra
tzigana
Alfred Rode

i el colós de
la pantalla
francesa

HARRY BAUR

EN NOCHES
MOSCOVITAS

SABEN
les nostres noies "bien"
guisar, portar la casa i
cuidar els nens?

VEGEU AL
FEMINA

Una comèdia optimista

MIRADOR

Subscripció: 3'50 ptes. trimestre

Redacció i Administració:

Corts Catalanes, núm. 589

Telèfon 11430

CIRC A L'OLYMPIA

Programa de Nadal

(Marvonne, Paris)

LES ARTS I ELS ARTISTES

Les exposicions El pintor Albert Besnard

J. Puigdemonges

La Sala Barcino tanca aquestes dies la mostra de teles de Puigdemonges, amb les quals aquest artista dona la seva nota de sempre.

solt i objectiu, en el qual hi ha aquell simpàtic regust de la màniga de camisa estival i l'acuitat que proporciona saber-se allunyat del gust d'un client determinat.

Aquesta exposició cal veure-la sense prejutjar res del que desvetlla la idea genèrica

J. Puigdemonges — Paisatge

Es un pintor innat, íntim de la consciència, que va mostrant-se tothora amb la lística marxa de quan va començar a estar definit, per la raó que essent un observador directe molt notable, no té res a afegir mentre el nucli del qual treu la seva producció no ofereixi la possibilitat que s'efectuï canvi.

La qualitat d'immanència del paisatge fa que Puigdemonges tingui aquella gran confiança en ell mateix que li resol el problema de totes les consecucions desitjades.

En aquesta ocasió el pintor ha volgut donar el caràcter de novetat mitjançant l'exposició d'unes figures. Tractades amb aquell nucli abundant i fluïd de la seva paleta, tenen la virtut de desvetllar l'opinió de no veure estranyes amb la producció general, que ha hem considerat com d'un mètode positiu. Puigdemonges, a l'edat en que és molt comprensible encara el dubte i la manca d'una arribada a constituir-se en un pintor, ha aconseguit una sensibilitat que si tenim en compte la seva qualitat trancament bona, podem veure reconèixer-li una excepcional posició entre tots els que encara no han trobat el deslligador que porta a produir-se personalment.

Al mateix temps, convinguem que, d'amar posseguent aquesta ruta, la crítica tindrà el moment en que no podrà sostreure's de trobar els mateixos conceptes, i podrà fer-se perfectament usant retalls de premsa de l'any present.

P. Sabaté Jaumà

A La Pinacoteca i al mateix temps a la Sala Barcino, l'aquarellista Sabaté Jaumà ha dut una gran recensió postestiva que val per a un melangió record dels mesos d'estar a fora i per a sostenir amb tot l'interès un completíssim volum de tècnica nacional.

L'artista, al qual s'endevina un enamorat de la vida, de tot allò que té marge per a les abstraccions quietistes naturals en l'estiu, ens proposa amb la seva antologia una manera de pintar en la qual és digne de recordar l'esperit purament anecdòtic i en el qual, sense més altes pretensions pictòriques, no hi ha cap falta.

Tècnica d'estiu, en una paraula, en un autor en el qual la idea ha estat recollida, amb el més delicat i possible, tot el material geogràfic abandonat que hi ha per aquests mons de Déu de la nostra terra.

Així, doncs, la col·lecció *Bells Indrets de Catalunya*, portada a cap per Sabaté Jaumà, és un llarg comentari poètic que, no afeint cap partícula de notabilitat al seu autor, reconeix el títol honorífic de l'home que a realitat un cicle d'aquarelles amb vistes gènerals, valent-se més aviat de l'emoció del llac que no pas de l'enfatic de la gran pintura, amb el qual segurament no hauria fet una obra tan trancament catèstica.

J. Bonet del Rio

A les mateixes galeries del carrer de la Diputació exposa una considerable quantitat de teles l'amateur Bonet del Rio. Ens hem referit repetidament al rol que fa en l'art contemporani la gran producció d'amateurs que tenim. Fet i fet són quip reserva que en cas de desaparició i primer i després d'una tongada facultativa d'entrenament, podria sortir a reconèixer els llocs que aquells abandonats. Així, és clar, fa que ens els mirarem amb un gran respecte, i més encara en el cas que parlem, en què Bonet és diferència d'altres amateurs en les emboscades ganes de vendre i en la qualitat del que porta a cap.

En general la seva pintura és molt agradable, particularment el paisatge, molt re-

Ha mort als vuitanta-cinc anys, després d'una carrera gloriosa gairebé des del debut, des que a l'edat de disset anys exposava per primera vegada, fins avui mateix. Fa just un any que encara Albert Besnard

organitzava a París una exposició de les seves darreres pintures, exposició ressonant i discutida com en els bons temps de la seva eclosió.

Fill d'artistes, emparentat amb artistes, emmaridat a una escultura famosa, pare d'un pintor que fa parlar, Albert Besnard sembla un predestinat a les Belles Arts. Les Muses estan per ell: el pintor ha de preocupar-se només d'anar lent. La seva vida es descabellada fructifera i esplendent sense que ell hagi de sollicitar ningú i tots els honors i favors li cauran als braços a desgrat de la seva esquerperia, de la seva quasi incapacitat. Besnard ama la solitud i avorix les antecales. El públic, la crítica, li ho fan pagar, el repudien, el combaten. Justament aquesta oposició és el contrapès que mancava a la seva carrera massa fàcil. A París no s'és gran mestre sense oposició, i aquesta el més agressiva possible.

No obstant, l'obra de Besnard no és pas una obra fàcil, sinó tot el contrari: és obra de titans, com ho és tota la pintura mural bona. Cal ésser molt fort per a triomfar en la pintura mural, particularment en la pintura mural de les grans capitals; perquè és en aquestes ciutats universalment famoses on es troben els més exigents. Cal ésser fort de músculs i d'esperit.

L'obra de Besnard és realment titànica. El sostre del pati del Théâtre Français, la decoració de la Facultat de Farmàcia, les decoracions que feu per a la Sorbona, per a l'Hotel de Ville, per al Museu d'Arts Decoratives, per a les cases Bing i Vitta, la cúpula del Petit Palais, obres totes elles a París; la decoració que feu en la seva joventut per a l'Hospital de Bercy, són, cada una per ella sola, obres de gran envergadura; totes plegades són treball de ciclop.

Besnard no es limità pas a la pintura mural; els seus retrats, particularment els femenins, no tenen parió pel que fa a llur vivacitat i optimisme. Evoquem tan sols aquell retrat en marxa de la Réjane, el clou de pintura en l'Exposició Universal de París de l'any 1900; aquest retrat feu parlar en pro i en contra tan apassionadament com el *Palais*, de Rodin, el clou de l'escultura en la mateixa exposició. En contra hi havia la pròpia Réjane. El retrat de la Réjane és una meravella. Albert Besnard ha fet pintura de cavallet deliciosa. Al Museu de pintura de Lisboa hi ha la potser millor pintura de cavallet d'Albert Besnard: una mena de sirena moderna en una caverna marítima. Allí el color és un prodigi. També Besnard feu aquarelles, cartells, cartons per a

vidrieres, aquarelles, en un mot, tot el que volgué. Als setanta-un anys empenqué el viatge de l'Índia i en portà una tan gran quantitat d'olis, aquarelles, pastells, gravats i dibuixos com en la mateixa durada

Besnard — Retrat de Mme. Réjane

d'aquell viatge no haurien pogut produir tots plegats dos o tres artistes joves.

Besnard — Plaça per al Théâtre Français

La personalitat de Besnard es determina però en la pintura mural. Quan debutava

en la pintura, Albert Besnard ja es trobava madur i gairebé consagrat l'art de Puvis de Chavannes, que és com la contraposició de la pintura de Besnard. Aquell és potser el darrer pintor mural primitivista, el darrer pirrafaclista, el més acostat a Rafael. Besnard és el primer neobarroquista, el primer dels artistes moderns dedicats a la pintura mural que s'aparten de Rafael. Ben bé el primer, no; perquè abans ja barroquitzà la pintura mural dels temps moderns el gran Delacroix. Però, en parlar de pintura moderna, Delacroix recula gairebé a la prehistòria. Besnard estudià, compregué i admirà molt el Rafael de les Stanze, però en realitat s'estimà més Delacroix, el pintor barroc quasi modern, i, sobretot, Rubens: també els venecians, els barrocs de l'antigor. Però tot això passat per l'impressionisme. Perquè Besnard fou, abans que tot, un pintor impressionista, un desenvolupador de l'impressionisme. Ell, més que ningú, feu amb l'impressionisme pintura mural d'alta escola. És cert que Monet, amb la seva sèrie de *Les Ninfes* tendí a la pintura mural, però aquella sèrie no podrà mai ésser considerada sinó com a ampliació de notes de cavallet, encara que faci una admirable pintura mural; moltes objeccions poden fer-se a *Les Ninfes* de Monet en tant que pintura mural. També es pot parlar de la pintura mural puntillista, és més impressionista que l'impressionisme, que conrea Henri Martin; però seria enu-jos ara haver de negar el pa i la sal a aquest pintor verament important. El cert és que el pur concepte de la pintura mural que tingueren els venecians i Rafael fou el mateix que sentí Besnard. El mateix en essència, perquè en la realització Besnard resulta un herege del rafaelisme i un superador dels venecians: l'impressionisme, amb la seva més centripeta i alhora més centrífuga entenimentació del color i de la forma, amb la seva major sensibilitat, amb la seva major penetració i escrutació de la vida fenomènica, portà el color a la seva màxima expressió: mai els mestres holan-

Anna Casanovas

La rareza que ocasiona en el nostre país l'existència d'una dona que parteixi les seves aficions artístiques amb la pràctica d'ofici tan noble com per exemple la religadura, ens ha dut a examinar i a haver de manifestar l'excel·lència de les mostres que a les Galeries Syra n'ha exposat Anna Casanovas.

L'esmentada artista arriba a excel·lir en les religadures per mitjà de les disposicions naturals en tot pintor.

L'exigència que l'ofici comporta respecte a l'ús del color i el concepte establert sobre l'estructura, fa que els llibres que Anna Casanovas ens ha mostrat constitueixin notables unitats d'aquesta espècie.

Es potser en *La légende du Cid Campeador* on l'autora aconsegueix major perfecció. A remarcar també l'austeritat valerosa de les monografies sobre Renoir i Cézanne.

Acompanyen aquestes demostracions del seu enginy artístic uns quants dibuixos que ens la presenten així mateix com posseidora d'una sensibilitat remarcable.

Enric F. GUAL

Ha obert la seva nova secció
:: de vaixel·la i cristalleria ::

23 TAULES PARADES
PASSEIG DE GRACIA, 62

JENNSEN

desos, francesos i anglesos del millor moment no pogueren sospitar les possibilitats de l'escola impressionista; mai els venecians no pogueren imaginar la intensificació del color que aconseguiria, amb un procediment i amb una paleta que preludien l'impressionisme, el gran Delacroix. I aquest poc degué pensar que, any a venir, un contemporani seu, aquest Albert Besnard que l'atzar feu viure, infant, a la seva mateixa casa del carrer Furstenberg, superés encara aquella paleta prodigiosa.

Jean-Louis Vaudoyer diu de la pintura de Besnard si es *Veritat i Poesia*. És cert; aquesta definició està molt ben treballada. Els impressionistes, els holandesos, els castells, Rafel, posen per cas, perseguien la veritat; la poesia, ni la cerquen ni la rebutgen; si ella s'interessa, fa tan la benllogada; si no es presenta voluntàriament, no se n'estiran pas els cabells, ni tan sols l'enforcen. En canvi els venecians, París, solliciten principalment la poesia i no poden expressar-la sinó en formes reals, la veritat objectiva segons els sentits corporals, segons el consens general. Delacroix cerca únicament la poesia (la imaginació, diu ell), si bé la seva pintura resulta preponderantment realista; la veritat, la realitat, es sobreposa a la seva voluntat d'ideal. Besnard equilibra preconcebudament els dos conceptes i els realitza; com el nostre escultor Sola i Rovira, excel·lent en les obres de màgia tot servint-se de les formes del món exterior, tot posant a contribució les coses i els éssers de la vida quotidiana. No s'eleva del món, com els brics desolats i tan sols s'eleva del concepte desolat de la vida, com se n'eleva el pintor holandès del segle XVII. Besnard hi perdut amb l'evasió, perquè aquest món és prou bell i grandios, prou variat i ric per aventurar-se a baratar-lo amb un altre, sigui el que sigui. I és evident que el seu fríson ens colpeja i encisa més que el de tots els pintors preconcebudament evasionistes.

Besnard fou dintre el fríson peculiar de la pintura mural el que feu Gustave Moreau, però amb més libertat, amb més optimisme i sense ni un pensament de la pedanteria del gran pintor mistagog del carrer La Rochefoucauld. Besnard donà aleshores al nostre Josep Maria Sert, tan dismut, tan anticonformista.

Albert Besnard és un dels incomptables astres de la constel·lació França. París és més gran i magnífica per l'aportació d'aquest pintor. Besnard ha afegit grandesa a la secular grandesa de la capital francesa. Ha obrat sobre París com un tità i ha viscut a França, a la Villa Médicis, arreu, com un semidéu. Calia que Mirador no deixés passar l'efluència de rememorar aquesta vida de gran artista que acaba de tancar un festiuament.

JOAN SACS

Una conversa amb Keyserling

(Ve de la primera pàgina)

—Atenció! No m'exigiu que fixi actituds. Sóc filòsof. Però comprovo que avui tenim dictadures a Rússia, Estats Units, Itàlia, Alemanya, etc. Registro que les dictadures modernes tenen un sentit diferent de les d'altres temps. Abans era un individu o una oligarquia que s'imposava al poble. Ara és la massa que ella mateixa elegix i s'imposa un dictador. La dictadura tradicional va de baix a dalt; la dictadura moderna va de dalt a baix. Sols la dictadura de Mussolini s'imposa des de dalt; però Mussolini té la intuïció del que vol la massa i la sap interpretar. Les dictadures d'avui són experiments; no hi vegeu més que provatures; d'aquests experiments naixerà la forma nova de governar els pobles. Estem en una època de transició. Cal cercar un nou procediment polític per a l'esdevenidor.

RÚSSIA SOVIÈTICA

Sotmetem a l'autor de *La Revolució Mundial* la següent qüestió:

—El veritable caràcter del règim soviètic es descobreix estudiant el dret privat de la U.R.S.S. L'estudi del dret civil i mercantil dels Soviets constitueix una revelació. És una sorpresa. Rússia, a les seves lleis, reconeix i regula la propietat privada i el dret de successió. Rússia, en ordre a obligacions, admet el préstec amb interès, sense límit; la compra-venta; l'arrendament amb preu de lloguer; la pignoració; la lletra de canvi amb protest en cas de manca de pagament i tants d'altres contractes burgesos. Rússia admet ha creat diversos Registres de la Propietat i reconeix les hipotecues. Creieu, doncs, que Rússia és un Estat d'institucions burgeses amb etiquetes i noms comunistes?

—No vull opinar sobre Rússia— continua Keyserling—. En general, sense concretar, us diré que, com que els problemes econòmics i jurídics, tant en règim capitalista com comunista, són els mateixos, no es poden inventar noves solucions. Això us explicarà aquesta coincidència que m'assenyaleu. No donen importància als noms. Fa tres mil anys que ja existia el capitalisme. I, en canvi, el nom s'ha trobat ara. En essència, el capitalisme de l'Àsia Menor no difereix del capitalisme americà d'avui. El que canvia, en el transcurs del temps, és la classe dirigent. A Rússia, abans, era l'aristocràcia; ara és el proletariat. Veureu sempre una classe que domina l'altra.

ESPANYA

El comte de Keyserling porta més de cinc quarts parlant. Les idees el desbordem. Ri, braccia i s'entusiasma amb els seus propis pensaments. Per acabar dedica unes paraules a Espanya:

—Admiro Espanya. La cultura espanyola és la més antiga d'Europa; una cultura pre-romana; una cultura que ha precedit totes les europees. Espanya, el primer focus de la cultura d'Europa!

Keyserling, amb paraules vives i llamejants, va d'una idea a l'altra. Aquí va acabar l'interviu. Després hem pogut conèixer noves opinions i judicis del filòsof.

—Procuro—ens confessava—que en els intervius no em facis dir allò que no em convé. Tinc una experiència en l'art de respondre.

Ens recomanava l'assistent amb Paul Valéry:

—Paul Valéry i jo som molt bons amics. Admiro els seus escrits. Emporta que hem estat treballant un quart d'hora i cada un ha llegit les obres de l'altre.

Sobre la discussió assegurem:

—Deusto ha discutit i no vull parlar amb persones que em discuteixin.

Keyserling, davant tanta quèstia, acaba la frase intel·ligent, la ironia, la bonhomia colgada.

JOSÉ L. CABRE i OLIVA

BATALLA • SASTRE
ALTA COSTURA • ECONOMIA
MUNTANER, 6, entresol 2.ª Tel·lèfon 35494

NOTES I COMENTARIS

I «Els homes forts», què?

Quan, l'any passat, fou atorgat el Premi Ignasi Iglésies, el senyor Gassol, en la seva qualitat de conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, digué públicament, i ho digué més d'una vegada, que l'obra afavorida amb el Premi seria estrenada en la vetllada inaugural de la temporada de teatre català que patrocinaria la Generalitat. Però no fou així. De boca en boca va començar a córrer la nova que la comèdia premiada era un rave, i vencent àdhuc la pressió del propi senyor Gassol, decidí fins a darrera hora que *Els homes forts* al·lessin el teló del Poliorama, es reeixí que fos inaugurada la temporada amb una comèdia d'Avel·lí Artís que des del senyor Pous i Pagès, director artístic de la companyia, fins al darrer dels membres del Comitè del Teatre de la Generalitat, consideraven, segons es deia, d'èxit segur. Sense voler discutir els mèrits de *Els homes forts* ni escatir-ne les causes del fracàs, la veritat és que l'èxit que s'esperava no va aparèixer per enlloc. A cuina-corrents hagué d'ésser posada en escena, a les nits, una comèdia de Lluís Elies—*Madame*—, ja estrenada, que la direcció artística del Poliorama reservava per a les tardes i els mèrits de la qual, ni les raons del seu èxit, tampoc volem discutir ni escatir. *Madame*, després d'aguantar al cartell com una senyora de debò, començà a decantar el coll i calgué pensar a cercar-li substitut. *Els homes forts*, per fi? No. Es parlà primer de reposar amb tots els honors, coincidint amb les festes de Nadal, una obra del senyor Pous i Pagès: *Senyora ària vol marit*, comèdia de la qual només sabríem fer-ne elogis. Sembla, però, que la suggestió no anà gaire endavant, per no dir gens; si hem de creure els etèrns murmuradors, la senyora Nicolau fou la primera de tirar-hi terra al damunt, car es veia o bé sense paper, o bé en el cas d'haver d'alterar l'edat de la protagonista, cosa que si fou possible en *Madame*, a la qual se li afegiren anys, no és factible, en absolut, en la comèdia del senyor Pous, tot i els descobriments del doctor Voronoff. Aleshores? Aleshores varen aparèixer novament damunt la taula *Els homes forts*. L'argument que per a obrir el foc calia una obra de conjunt, ja no podia ésser citat. Tampoc podien ésser posats en joc d'altres que foren esgrimits en el moment de la inauguració de la temporada. I no obstant, *Els homes forts* han tornat a ésser arrencats. Per què? Nosaltres no coneixem aquesta obra, i estem inclinats a creure, pel que hem sentit contar, que més aviat deu ésser fluixa que consistent. Però, i si tots ple-gats, començant per la senyora Nicolau i el senyor Pous i Pagès, ens equivoquem? No s'ha solert ja una primera equivocació amb *Les ales del temps*? No ha estat també un error l'obra de Ramon Vinyes? La comèdia del senyor Pous i Pagès, bona o dolenta, però porta almenys la garantia d'haver estat premiada. L'avalen els senyors Puig i Ferrer, Alavedra i Guansé, que són, sembla, els que la votaren. Què hi diuen aquests senyors? Almenys *Els homes forts* diuen al cartell del senyor Pous i Pagès, els senyors Puig i Ferrer, Alavedra i Guansé: «obra desatenció». Ells tenen la paraula.

UNA CARTA

Se'ntrava desatencióment atenció en l'edició que el nostre col·laborador Sebastià Gascó ha a l'edició, la Srta. Josefina Civera que ha trobat una llengua tanta que no hem trobat mai cap altra en català.

El mínim que se ha publicat, junt amb un petit comentari, a part de la resposta que pugés convenient donar-li el col·laborador al qual va adreçada.

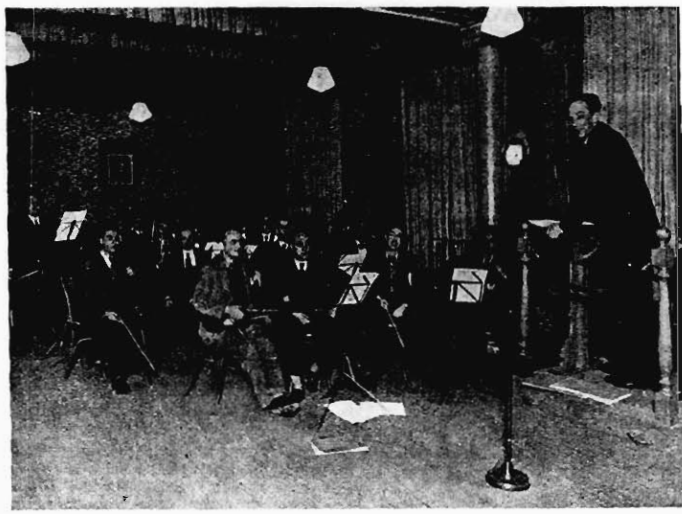
MUSICA I RADIO

LA VIDA MUSICAL A BARCELONA

Perspectives confortables

L'esdeveniment més interessant de la nostra vida musical durant la darrera setmana ha estat, sense cap mena de dubte, d'entre una quantitat respectable d'altres concerts dels quals no esmentem més que un recital de música moderna i clàssica del cèlebre guitarrista Sáenz de la Maza, la sessió de música moderna dels països balcànics que diumenge passat ens oferí Ràdio Associació de Catalunya. Aquest concert remarcable, confiat al notable i jove director d'orquestra romanès Ionil S. Patin, mereix

instrument de corda són una veritable petita simfonia que voldríem escoltar ben aviat per segona vegada en una execució millor preparada. Finalment, Romania, el país natal del mestre Patin, era representat per Dragoi, amb un *Divertiment rústic* molt fort i—com a número final de tot el programa—un esbós, per a instruments de vent i piano a quatre mans, *Dos balls romanesos*, petita strawnskiada de Rogalski. S'encarregaren del piano els mestres Joaquim Serra i Joaquim Salvat.

El mestre Patin amb l'Orquestra de Ràdio Associació de Catalunya

una atenció tant més particular que ha estat precisament la ràdio la que s'encarrega d'una empresa de tanta importància.

Conscient com coneixem l'actitud dels dirigents de l'estació R. A. J. 15 en les qüestions del programa musical, hem de confessar que ens sentíem sincerament sorpresos per aquest concert. Per primera vegada d'època de mesos i mesos el radiodifent ha pogut escoltar des d'una estació barcelonina una sessió musical que l'ha fet participar a l'actualitat vivent de la realitat musical. Per fi hem pogut gaudir d'un concert radiofònic que allhora que modern, interessant i inusual, ens ha proporcionat una profunda satisfacció estètica i emocional. Aquest concert ha tingut la virtut de provar d'una vegada per sempre que els interessos comercials són perfectament compatibles amb els deus programes musicals. És que es veia poder que la massa de radiofents no volia escoltar després que les festives fades de les comèdies i de les sarselles, les breuclades amb aquarelles repetides dels tangos argentins o dels valses vieneses? Gens errant. Ben al contrari, l'eficàcia dels aquarelles, base indispensable de tota organització privada de ràdio, augmenta a mesura que augmenta la importància cultural d'una estació.

Nunca no gosàvem suposar que les societats radiofòniques dels Estats Units, per exemple, negligissin o actuen en perjudici de les interessos nacionals. Dues hores d'època d'un llarg monstre d'una suposició estacionals es fan una competència acurada, cada per a gastar—fins i tot—sumes inimaginables de diners per a fer incloure en l'ús sessions als més afortunats instrumentistes o les més famoses solistes. I podem estar ben segurs que el gran director d'orquestra, Sir Hans Weiser, que sovint és cridat per a dirigir exclusivament concerts de ràdio, no trobava Tòrra sense un bon contralt a la batxaca?

Però no és que així tinguem l'any. L'èxit autòcrat dels concerts extraordinaris dels dançers nassos, l'atenció de públic al concert Joan Maura, i al del programa setmanal *Fand*—bell concert a ritme de la nostra Banda Municipal amb cooperació de la maravillosa *Compañía Radio*—ens demostra a bastament que també a casa nostra la ràdio com a tal pot aspirar a una reputació creixent entre les masses del públic al cap d'una sèrie d'actes i dels seus programes.

En la persona de Joaquim Serra, Ràdio Associació de Catalunya disposa actualment d'un director artístic que, a part de les seves qualitats administratives, té l'actitud temperamental espontània, tot l'entusiasme intel·ligent del veritable músic. El mestre Serra no consentirà mai cap experimentació en els estudis de la ràdio, i amb això. El concert de música balcànica pot ésser el bon començament d'una nova orientació artística d'aquesta emissora. Fou, en realitat, una sessió de joves músics i de joves composicions. Deixant a part el cap de l'escola hongaresa, Béla Bartók, que representava allhora la seva pàtria i Romania amb els seus genials *Ralls* i *Cançons populars* romaneses per a petita orquestra, tots, gairebé tots els compositors representats en aquest concert són fills del nostre segle. El més important és potser, de tots ells, el jove i important Jozef Slavenski, jove director del Conservatori reial de Belgrad; es revela com un veritable mestre de la polifonia folklòrica i d'un art d'instrumentació prodigiosa. El seu quintet En el poble per a flauta, clarinet, violí, viola i contrabaix, és una veritable meravella que ens suggereix amb una força extraordinària tres escenes típiques de la vida rústica del seu país: un ball estívil, una cançó nocturna i el ball de mitja nit, però d'un contrapunt ingenu i impressionant.

Gairebé estigué representada per *Tres cançons populars* gregues, arranjades per a orquestra per Constantin Dascalu, la segona de les quals permeté al clarinetista Joan Rius desenvolupar en un soló emocionant. La peça més difícil correspongué al baixista Ionil S. Patin. Els seus *Tres preludis* per a ins-

Tot el conjunt de la música dels pobles balcànics, a despit de la diversitat d'aspectes que ens ofereixen les seves composicions, té diversos trets comuns que produeixen una impressió molt simpàtica. Musicalment parlant, els Balcans representen—malgrat matissos característics—una unitat folklòrica. La influència turca, sobretot, es deixa sentir encara en tots els dominis de l'art, fins en les fórmules melòdiques de la cançó popular. No ens ha sorprès doncs que el serbi Slavenski, en un impuls espontani d'exaltació, dediqui el seu impetuós quintet a Mahoma, fundador de l'Islam, en testimoni de profunda admiració. I no ens ha estranyat tampoc de retrobar en totes les composicions un mateix impuls vital i fògic, una manca de preocupació romàntica, una meravillosa immediatitat d'expressió, signes de la força verge d'aquests pobles en formació. Solament aquestes joves composicions no pesa el lirisme noucentista, sinó que tots ells s'inspiren en les fonts directes del riu folklòric de llurs països respectius. Els mitjans musicals de què es serviren per a expressar-se, són els de la música moderna, però pel fet que llur modernitat prové d'una música popular ben vivent, no contra el perfil de desviat cap a un extremisme abstracte i intel·lectual. Les melodies que són la base o el model de llur inspiració, són les que canten els pastores dels Carpats o dels Balcans i són els seus ritmes els que regiren les danses dels campesors. Aquesta unitat popular fa comprendre immediatament aquesta música i a tot arreu—especialment a Espanya on s'ha conservat religiosament intacta la tradició folklòrica—malgrat els ritmes tan complicats, les harmonies sovint torturades, la sonoritat a voltes estranya de les petites orquestres de què es serviren gairebé tots els compositors balcànics.

El nostre Ionil S. Patin, per la seva personalitat, la seva vasta cultura musical i la seva gran experiència orquestral, està predisposat a la interpretació de la música de l'Europa oriental que ens ha conèixer ara per primera vegada. La seva gran tècnica autòcrat, la seva atenció a l'entusiasme i l'entusiasme, amb la qual sabé aconseguir el punt conjunt de músics de l'Orquestra de la Ràdio Associació cap a una execució molt personal, li asseguraran un èxit aclamatori. Esperem conèixer ben aviat aquest excel·lent músic davant d'una obra més vasta per tal de poder fer-hi encara millor la seva personalitat artística.

Oscar MAYER

Notícies de tot el món

ANGLATERRA

L'orquestra de la British Broadcasting Corporation dona la *Persèfona* de Stravinsky sota la direcció de l'autor. René Maison s'encarrega de la part de tenor. Ida Rubinstein declama el paper de l'heroïna en un to tan estrany a les habituds angleses que és difícil pendre's la cosa seriosament (Sunday Times).

—A la Prince's Galleries s'han inaugurat els *Music Lover's Smoking Concerts*. Sota aquest títol, els amics de la música i del tabac han organitzat el primer d'una sèrie de sis concerts que donaran l'agui fins a fi de març. El programa aplegarà que actualment, Anglaterra és la nació més musical (!).

AUSTRIA

Clemens Krauss, fins ara director d'orquestra a l'Òpera de Viena, ha acceptat a substituir Furtwängler a l'Òpera de Berlín, amb un contracte per a deu anys. La raó principal, però, no ha estat aquest poderós atractiu. Ha estat la temença, molt fonamentada, de no veure's renovat el contracte anual que feia el mes entrant, en aquests darrers temps havia perdut, i amb raó, molt de prestigi en els medis musicals vienesos.

ESPANYA

El monument a Albéniz serà alçat al Pavelló del mateix nom, convertit en museu instrumental, al Parc de Montjuïc de Barcelona.

HOLANDA

El Concertgebouw d'Amsterdam donarà durant els mesos de gener, febrer i març de l'any vinent un cicle de concerts dedicats a set nacions: Holanda, Espanya, Txecoslovàquia, Anglaterra, Àustria, Rússia i França.

—M. Meugelberg, nomenat professor de la Universitat d'Utrecht, ha inaugurat les seves funcions amb un discurs-programa.

ITALIA

Mascagni es troba a Milà, on es van a començar a la Scala els assaigs de la seva nova òpera *Nerone*.

—A l'Accademia Filarmonica el pianista portuguès Macario Santiago Kastner i el tenor francès Yves Tinayre han executat diverses peces per a clavicel i cant dels segles XVII i XVIII.

PORTUGAL

La Casa Schott, de Magúncia, està preparant l'edició d'una interessantíssima col·lecció de clavicelistes portuguesos, recollits per Kastner.

SUESSA

El *Cançon* que fou constituït l'any passat a Ginebra amb l'objecte de fer conèixer les noves obres musicals en un quadre íntim, ha continuat corajosamente la seva obra durant aquest any. Tres obres han estat presentades en primera audició en el concert inicial de la temporada: un concert de Beethoven, un *divertiment* per a soprano i cinc instruments de Debussy i el concert per a clavicel de Falla que fou escoltat amb el major interès.

La venjança d'un compositor

Un compositor anglès i director d'orquestra, Henry Wood, va presentar al públic, fa algun temps, una *focatta* i fuga en re menor, escrita per a orgue per Bach i transcrita per a orquestra per Paul Klenowsky. Els programes atorguen que aquest Klenowsky, amic de geni, mort jove, havia estat deixeble de Gluck, i el qual el considerava com un dels més grans genis de l'orquestració, almenys entre els joves.

El públic de Londres feu una acollida entusiasta a l'obra del jove rus desconegut i la crítica no es moscó pas avara en els elogis.

I vet aquí que Henry Wood acaba de revelar que Klenowsky no ha existit mai i que l'autor de l'orquestració no és altre que ell mateix. Com que, en la seva òpera, Henry Wood no ha tingut mai, del públic i de la crítica, el tracte a què té dret, es va permetre aquesta mistificació al·legòrica.

Oscar MAYER

CODORNÍU

Si fos la primera vegada en penitència, però és que la mas aniria més el 13 de desembre de 1922.

(London Opinion)

La dona del malalt. — Que te'n recordes si el malalt ja no ha vist amb aquest vestit?

(The Humourist, London)

PER A FOTOGRAVATS, LA CASA

ANTONI MARTI

Màxima rapidesa ■ Màxima qualitat

AVINYÓ, 19, pral. i Tel·lèfon 17047, BARCELONA